

Izhaja vsak dan zjutraj razven
v ponedeljkih in dnevih po
praznikih. Posamezna številka
Din 1⁰⁰, lanskoletna 2⁰⁰; mo-
sečna naročnina Din 20⁰⁰, za tu-
jino 80⁰⁰. Uredništvo v Ljub-
ljani, Gregorčičeva 23. Telefon
uredništva 80-70, 80-69 in 80-71

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo.
Oglaš po tarifi in dogovoru.

Uprava
v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-08.
Podružnica v Mariboru, Alek-
sandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. šek. rač. Ljubljana 15.621.

Št. 163

Ljubljana, sobota, dne 18. julija 1931

Leto II.

Profesor Besteiro

Španska narodna skupščina je izvolila profe-
sorja Besteiro-a za svojega predsednika.

Priprave za poroko princeze Ileana

Bukarešta, 17. julija. n. V Sinaji se vršijo
velike priprave za poroko princeze Ileana z
nadvojvodo Antonom Habsburškim. Po najno-
vejših vesteh je princeza Ileana prejela od vseh
strani mnogo darov. Njena sestra jugoslovans-
ka kraljica Marija ji je darovala garnituro ze-
lo lepe opreme. Starejši brat pokojnega kralja
Ferdinanda Friderik Hohenzollerski pa ji je
daroval dvorec v Aachenburgu v Nemčiji.

Romunska vlada hoče sodelovanje zaranistov

Bukarešta, 17. julija. n. Listi poročajo, da je
bil dosedanji minister Majnolescu imenovan za
guvernerja Narodne banke, da je tako zavzel
dodela nepolitičen položaj. To se je baje zgo-
dilo na zahtevo voditelja nacionalno - kmetske
stranke dr. Vajde Vojevoda, ki je bil, kakor
znano, v avdienci pri kralju. Vajda Vojevoda je
baje smatral Manojlescuovo politično delovanje
kot oviro za sodelovanje nacionalno - kmetske
stranke z vlado. Drugi listi pa še nadalje trdi-
jo, da je zblizanje med nacionalno-kmetskimi
in vladnimi krogi za enkrat še vedno nemogoče,
in da nacionalno - kmetska stranka še vedno
deluje za organizacijo enotne erdeljske fronte.

Neredi in izgredi v Španiji

Madrid, 17. julija. AA. Stavkujoči so danes v
glavnem mestu skušali prezeati telefonski ka-
bel, ki spaja Madrid z inozemstvom. To je edi-
na zveza, ki danes obstoji med Španijo in osta-
lo Evropo. Dozdaj se jo je posrečilo ohraniti
navzile vsem poskusom sabotaže.

Madrid, 17. julija. AA. V Cartageni je prišlo
do neredov in izgredov brezposelnih delavcev.
Desettisoč se jih je zbralo pred mestno hišo in
čakalo, da se vrne deputacija, ki je šla k mest-
nemu načelniku predložiti njihove zahteve. Na
čelnika pa je izjavil, da to vprašanje ne spada v
njegovo pristojnost. Ta odgovor je delavce tako
razdražil, da so pobili vso opravo v njegovi pi-
sarni. Razen tega je množica razdejala tudi
mestno posvetovalnico. Škoda je ogromna.

Parlamentarni socijalistični klub na Ogrskem

Budimpešta, 17. julija. n. Sinoči se je konsti-
tuiral parlamentarni klub madjarske socijali-
stične stranke. Poslanec Peyer je dobil nalogo
predložiti na prvi seji poslanske zbornice in-
terpelacijo o gospodarskih problemih Madjar-
ske. Istočasno bo zahteval intervencijo države
proti redukciji delavcev pri poedinah podjetjih.

Uvoz proizvodov iz kaznilnice v Anglijo prepovedan

London, 17. julija. AA. Lordska zbornica je
sprejela zakonski načrt, ki se z njim prepove-
duje uvoz proizvodov iz kaznilnic. Zakonski na-
črt bo predložen spodnji zbornici.

Bomba v baziliki sv. Petra v Rimu

Rim, 17. julija. n. Sinoči je oddelek papeže-
vih orožnikov pri preiskavi bazilike sv. Petra,
ki jo redno vsak dan pregledajo, našel bombo.
Orožniki so o najdbi takoj obvestili svojega
poveljnika, ki je odredil, naj odnesejo bombo
na osamljen kraj in jo pustijo, da eksplodira.
Bomba, ki so jo našli sinoči ob poznuri, je
davi eksplodirala. Škode ni napravila nobene in
bi prav tako ne imela nobenih večjih posledic,
čeprav bi se razpočila v cerkvi, ker je bila
manjša jakosti in so imeli atentatorji pri svo-
jem početju slej ko prej le demonstrativen na-
men.

Iz drugega vira pa izhaja zatrjevanje, da je imel
peklenjski stroj v sebi mnogo silnega razstreliv-
a in da je davi pri eksploziji povzročil, da so
popokale šipe na oknih bližnjih stavb, čeprav
so nastavili bombo čim dalje v stran. Če bi bil
peklenjski stroj eksplodiral v cerkvi, bi bila ta
zelo poškodovana.

Priprave za veliko konferenco v Londonu

Prva konferenca strokovnjakov v Londonu — Pomembna seja francoske vlade
Pogoji za mednarodno posojilo Nemčiji — Zedinjene države

London, 17. julija. AA. Davi so se se-
stali angleški, belgijski, francoski, nemški,
italijanski, japonski in ameriški finančni
strokovnjaki, da razpravljajo o še nere-
šenih vprašanjih, kako naj se uveljavi
Hoovrov predlog. Seja je bila v zaklad-
nem ministrstvu.

Ker je Francija načelno sprejela Hoov-
rov predlog, je nastala v tem vprašanju
precejšnja izprememba. Ker je bilo do-
ločeno, da bo konferenci strokovnjakov
sledila takoj seja ministrov, bodo strokov-
njaki razpravljali le o reparacijah in pre-
ložili poročilo o tem vprašanju ministrom,
ki se sestanejo v ponedeljek zvečer.

Henderson je odgodil potovanje v Ber-
lin in ostal v Parizu. Včeraj je imel na-
daljnje razgovore z ministrskim predse-
dnikom Lavalom in z zunanjim ministrom
Briandom. Sestel se je tudi s francoskim
finančnim ministrom Flandinom in ame-
riškim državnim tajnikom Stimsonom.
Razpravljal je o omenjenimi državniki o
vprašanju, kako naj se pomaga Nemčiji,
da bo zadovoljna tudi Francija.

Komunike konference strokovnjakov

Konferenca strokovnjakov se je končala
kmalu po 12. uri. Objavili so ta-le komu-
nike:

»Davi se je sestal v zakladnem mini-
strstvu odbor strokovnjakov, da razpravlja
o odredbah, potrebnih za izvedbo enolet-
nega moratorija, ki ga je predlagal ame-
riški predsednik Hoover. V odboru so bili
zastopniki Belgije gg. Gutt, Frere, Janson,
Marx, Smeers in vikont de Lantsheere;
zastopnika Francije gg. de Pevster in
Bueff; zastopniki Nemčije gg. Berger,
Noeldecke, Litter in Ronde; zastopniki
Anglije sir Frederick Leith, Ross, Sargent
in Waley; Italijo sta zastopala Beneduce
in Sonino, Japonsko Kurijama, Jamoto in
Kijuh in Združene države Hugh Gibson.
Ker se sestane v ponedeljek konferenca
ministrov, je razpravljala odbor le o preli-
minarnih vprašanjih.«

Za predsednika je bil izvoljen sir Fre-
derick Ross Leith, za tajnika pa Pinsent
in Perowne. Sklenili so imenovati odbor,
ki bo razpravljala in poročal o še nereše-
nih vprašanjih reparacijskih dobav v bla-
gu. Dalje so sklenili, da bodo lahko dr-
žave, ki niso zastopane v odboru strokov-
njakov, predložile pismeno poročilo o svo-
jih posebnih interesih v tem vprašanju.
Imele bodo tudi priliko, če bo potrebno,
obrazložiti svoje poročilo v osebnem raz-
govoru z odborom.

Važna seja francoske vlade

Pariz, 17. julija. AA. Ministrski svet je
imel sejo. Predsedoval ji je predsednik
republike Doumer. Ministrski svet je raz-
pravljala o položaju, ki je nastal po denarni
krizi v Nemčiji in po razgovorih med La-
valom, Briandom, Stimsonom in Hender-
sonom. Po razpravi je ministrski svet skle-
nil, naj se vrše pogajanja med zastopniki
vseh zainteresiranih vlad o sredstvih, ki
naj vzpostavijo kredit in medsebojno za-
upanje v Evropi proti primernim finanč-
nim in političnim jamstvom.

Francosko uradno poročilo o seji vlade

Pozneje je poročal ministrski predse-
dnik Laval o svojih pogajanjih ministrske-
mu svetu. Po seji so objavili ta-le komu-
nike:

»Ministrski svet je proučil pogoje, pod
katerimi bi lahko Francija povzela inici-
jativo, da se s primernimi odredbami ob-
novita zaupanje in kredit. Prav tako je
razpravljala o vprašanju finančnih jamstev
in o sredstvih za politično pomirjenje, ki
naj jih spremlja.«

Pariško časopisje poroča, da so med
drugim predlagali, naj se dovoli Nemčiji
dolgoročno mednarodno posojilo. Nemčija
bi zastavila v jamstvo carinske dohodke.
Dobila bi tako 100 milijonov funtov šter-
lingov, kar bi zadostovalo, da premaga
svoje prve težkoče in obnovi normalna iz-
plačila, dokler ne zapade Hoovrov mora-
torij.

Nadaljnje podrobnosti o tem predlogu
pričakuje londonsko časopisje z veliko ne-
strpnostjo. Splošno priznavajo, da je treba
ta predlog skrbno proučiti. O tem in o
drugih predlogih bodo razpravljali danes

v Parizu, kamor bosta prispela z letalom
nemški državni kancelar Brüning in zu-
nanji minister Curtius. Nemška državna
se bosta udeležila jutrnjih posvetovanj, ki
jih smatrajo za predpripravo za konferen-
co, ki bo v ponedeljek v Londonu.

Berlin, 17. julija. d. Državni kancelar
dr. Brüning in zunanji minister dr. Cur-
tius sta bila danes še vedno v Berlinu in
odideta šele proti 10. uri zvečer z vlakom
iz Berlina v Pariz. Kabinet, ki je bil dan-
es zbran, ni vezal nobenemu obeh držav-
nikov rok.

Pogoji Francije za posojilo Nemčiji

Pariz, 17. julija. d. Najnovejši francoski
predlog, ki ga bodo obravnavali pri ju-
trišnjih razpravah z nemškimi državniki,
zahteva: 1. Francoska banka, Angleška
banka in newyorška Federal Reserve
Bank naj odprejo nemški državni banki
kratkoročen kredit 500.000.000 dolarjev, ki
bi bil določen za kritje novčanic.

2. V zameno za ta kratkoročni kredit
se bo, kakor hitro mogoče, izdalo medna-
rodno posojilo po tipu Dawesovega ali
Youngovega posojila v enaki višini. Na
tem posojilu naj bi bile udeležene vsaka
z eno tretjino: Francija, Amerika in An-
glija; Italija, Holandija in Švica pa sku-
paj. Posojilo bi bilo treba v desetih letih
amortizirati in z zastavo nemških carin in
dohodkov od železnice zavarovati.

3. Uporabo posojila bi kontroliral po-
seben odbor banke za mednarodna pla-
čila.

4. Nemčija se zaveže, da bo po poteku
Hooverjevega moratorijskega leta zopet
začela plačevati reparacije po Youngovem
načrtu.

5. Nemčija se obveže, da bo svoje fi-
nance energično upravljala in da bo v bo-
doče proračune države, dežel in večjih
mest predlagala gospodarski komisiji Dru-
štva narodov.

6. Kot protidajatev za to pomožno akcijo

Pomirjenje v Nemčiji

Svobodni denarni promet bo kmalu vzpostavljen — Pogajanja med
Berlinom in Londonom — 1000 pogovorov na 23 telefonskih progah
v enem dnevu

Berlin, 17. julija. AA. Vladni krogi so
zadovoljni z dosedanjimi uspehi zasilnih
odredb. Na finančnem trgu je nastala znat-
na olajšava. Gospodarski krogi računajo s
tem, da bo dr. Brüning še pred svojim
odhodom v Pariz razveljavil nekatere naj-
hujše določbe. Navzile temu pa nihče ne
računa s tem, da bi že v ponedeljek vlada
vzpostavila svobodni denarni promet. Teko-
ma današnjega dne bo vlada najbrže iz-
dala prehodne določbe za povratak k red-
nemu denarnemu prometu.

Berlin, 17. julija. AA. Bančna in finan-
čna pogajanja, ki so bila prejšnji poned-
eljek med Berlinom in Londonom, so
trajala ves dan. Razgovori so se vršili po
23 telefonskih progah. Telefonskih klicov
je bilo nad 1000.

Berlin, 17. julija. AA. Policijski pred-
sednik je ustanovil poseben oddelek za
pomirjanje nezakonitih trgovin z devizami.
Kdor prekrši zasilne določbe o trgovini z

sklene Nemčija s Francijo in z drugimi
državami, ki bodo dale posojilo, neke vrste
politično premirje za 10 let, to se pravi,
ona se zaveže, seveda proti zagotovitvi ab-
solutne vzajemnosti, da ne bo zvišala iz-
datkov za oboroževanje in da v svoji zu-
nanji politiki ne bo načlenjala problemov,
ki bi utegnili ogroziti mir v Evropi.

Nemci proti francoskim predlogom

Berlin, 17. julija. AA. Pogoji, ki jih bo
po časopisnih poročilih iz Pariza stavila
francoska vlada Nemčiji za finančno po-
moč, so naleteli na oster odpor nemškega
časopisja. Celo glavno glasilo centruma
»Germania« poudarja, da so francoski po-
goji preostri in nesprejemljivi. List nade-
ljuje, da bi take pogoje sprejela edinole
država, ki bi bila pripravljena odpovedati
se politični in gospodarski neodvisnosti.

Demokratsko časopisje meni, da so fran-
coski pogoji maksimum, kar zahteva fran-
coska vlada. Tudi večerni časopis »Tem-
po« pravi, da je čudno, da Francija za-
hteva take stvari od Nemčije, ko pozdrav-
lja prihod nemških ministrov v Pariz. List
končuje, da se ne sme pozabiti, da ima
tudi Nemčija nekaj omeniti k pariškim in
londonskim predlogom.

Stimson — zastopnik Zedinjenih držav na konferenci

Newyork, 17. julija. AA. Predsednik
Hoover je pooblastil ameriškega državnega
tajnika Stimsona, naj zastopa na konfe-
renci v Londonu Združene države.

Akcija za razorožitev

Berlin, 17. julija. AA. Listi poročajo iz
Zeneve, da so tamošnji mednarodni krogi
zvedeli, da sta Henderson in Stimson raz-
pravljala v Parizu o novem razorožitve-
nem načrtu. Po tem načrtu naj bi Nem-
čija, Italija, Francija in Anglija za dolo-
čeno dobo prekinile svoje pomorske
gradnje.

Pomirjenje tudi na Ogrskem

Banke so zopet odprte — Vladni proglas na narod

Budimpešta, 17. julija. n. Ministrski svet
je imel sinoči sejo, ki je bila posvečena
predhodnim meram, ki jih je danes izdala
in uveljavila vlada za ureditev finančnega
in splošnega gospodarskega položaja na
Madjarskem. Predhodne mere bodo veljale
do 23. t. m. Nanašajo se na izplačevanje
vlog v bankah in na devizni promet. De-
vizni promet opravlja začasno Narodna
banka. Ona bo določevala tudi devizni te-
čaj. Vlada je bankam dovolila, da odprejo
svoje blagajne in da pričnejo izplačevati
vloge, toda le v omejenem obsegu. Spričo
teh novih naredb in dovoljenja o otvoritvi
bank so banke naravnost oblegane od vla-
galcev.

Seja ministrskega sveta je trajala do 2.
zjutraj. Nujne navedbe so bile objavljene
že davi v madjarskem službenem listu.

Banke so pričele izplačevati denar, toda le
v zelo omejenih vsotah. Neomejene zneske
smejo banke izplačevati le v obliki plač in
stanarine nameščencem, v obliki davkov in
ostalih državnih dajatev. Za blago, tekoče
račune in čke pa smejo plačevati največ
po 5% od zahtevane vsote in ne več ko
1000 pengő.

Po seji ministrskega sveta so se sestali
bankirji in sklenili da odprejo blagajne že
danes. Vlada je izdala proglas na narod.
Ministrski predsednik je ljudstvo pozval,
naj se pomiri, da bi se tako čimprej do-
seglo normalno stanje.

Sinoči se je grof Bethlen dalje časa po-
svetoval z ameriškim poslanikom Roose-
weltom. Nato je novinarjem izjavil, da bo
vlada znala s predhodnimi merami vzpo-
staviti normalno stanje na denarnem trgu,

Bolgarija in Italija

Včeraj smo objavili kratek posnetek daljše note fašistovskih listov, ki je posvečena novemu položaju na Bolgarskem, kakršen je nastal po katastrofalnem porazu g. Ljapčeva in njegovega »Demokratskega zgovora« pri nedavnih volitvah. Nota je bila objavljena istočasno v Rimu in po drugih središčih Italije v najpoglavnejših fašistovskih glasilih. To je nedvomno znak, da je bila ta propagandna nota inspirirana in da se odražajo v njej naziranja in razpoloženja odločilnih rimskih krogov.

Tako v vrstah samih kakor tudi med vrstami se bče v teh izjavah predvsem neka resna bojazen rimskih krogov, da bi utegnile imeti zadnje spremembe na Bolgarskem najdalekosežnejše posledice za bodočo zunanjo politiko te dežele. In to v tem smislu besede, da bi se Bolgarija odvrnila od Italije ter krenila po drugačnih poteh, nego so bila pota gg. Ljapčeva in Barova.

Fašistovski listi navajajo tudi okoliščino, ki je rodila to bojazen. To je bila izjava ministrskega predsednika Malinova novinarjem, po kateri naj bi bile temeljne smernice vse bodoče bolgarske politike te-le: radikalne reforme posebno gospodarske narave, popolno pomirjenje dežele, a na zunanjo politiko sporazuma s sosednimi državami ter s Parizom, Londonom in Zenevo.

To, kar gre fašistovskim listom še posebno na živce, je seveda ono »temeljno načelo«, ki se nanaša na politiko sporazuma s sosednimi državami. Rimski politični krogi, ki se skrivajo za omenjenim člankom, vidijo v duhu že ostvarjen regionalni sporazum med balkanskimi narodi, balkansko unijo, trajni sporazum izmurenih dežel jugovzhodne Evrope v duhu načela »Balkan balkanskim narodom«. To pa je ravno ono, kar hoče Rim s svojo balkansko politiko na vsak način prprečiti. Sicer dopušča bolgarsko politiko sporazuma s sosedji, toda le tam, kjer si on sam želi, namreč politiko sporazuma z Grško. Toda glede ostalih sosedov naj Bolgarija le pazi, posebno pa naj gleda, da se ne vpreže v jarem Male antante, kajti nikar ne sme pozabiti, da je tu Italija, ki bo znala reagirati!

Isto svarilo sporoča fašistovski tisk Bolgariji tudi glede njene politike sporazuma s Parizom in Zenevo: »Malinovu svetujemo, naj bi ne pozabil, in to v blagor lastne domovine, da se med velesilami poleg Francije, Anglije in Društva narodov nahaja, in sicer v prvi vrsti (in prima linea), tudi Italija.«

Različni so vidiki, s katerih se da promatrati ta nastop fašistovskih listov, ki je, kot smo rekli, očitno inspiriran. Predvsem bi pričale te rimske bojazni in grožnje, da se v Bolgariji v resnici pripravlja prav temeljit preobrat splošne politike, in to v popolnem nasprotju z dosedanjim italofilskim kurzum, ki je veljal od l. 1923. do danes kot nedotakljiv princip vse bolgarske zunanje politike. Če bi ne bilo temu tako, potem bi si fašistovski tisk ne dovoljeval takih groženj in takih pritiskov na naslov dosedanjega benjaminskega fašistovskega Rima.

Najkarakterističnejše obeležje te rimske note pa je v tem, da oživlja spomin na nekdanji dunajski Ballplatz. Če bi tisti stari predvojni Ballplatz obstojal še danes, bi inspiriral v podanem slučaju natančno enako propagandno noto, kot jo je razposlal sedaj fašistovski Rim. Aktivno poseganje na Balkan po načelu »Divide et impera« in z namenom, da se za vsako ceno prepreči zblizanje med balkanskimi narodi, posebno med slovanskimi, ni pač nič novega in nič originalnega. Fašistovska Italija nastopa v tem pogledu kot zvesta dedinja ranjke Avstrije. Ista mentaliteta in natančno iste metode!

Kar se tiče jugoslovanskega javnega mnenja, je njegovo stališče popolnoma drugačne narave. Kot dokazuje zadržanje vsega našega tiska, se gleda pri nas na razvoj novih prilik na Bolgarskem z vso mirnostjo, brez pritiska in brez vsake propagande. Bolgarija je svobodna država, ki svobodno odloča o svoji notranji in zunanji politiki. Če pa je res, da se more na podlagi fašistovskih bojazni sklepiti, da smo pred temeljitim preobratom bolgarske zunanje politike v smislu teh rimskih bojazni, potem morajo vsi Jugoslovani že kot Slovani Bolgariji le čestitati, kajti tak preobrat bi ne pomenil nič drugega, nego da je bolgarski narod končno našel samega sebe in tudi svoj zares bolgarski narodni interes.

Zgodovina, ki je učiteljica narodov, je v tem pogledu ne samo za Bolgare, temveč za vse balkanske narode naravnost sijajna vodnica. Če bi balkanski narodi svojo zgodovino natančno prelistali, bi zasledili v njej nekaj zakon, ki obstoji v tem, da jih je usoda tepla najhujše vedno le tedaj, ko so se izneverili svojim balkanskim interesom. Moremo iti dalje in trditi, da je tepla ista usoda tudi slovanske balkanske narode posebno tedaj, ko so se izneverili svoji misliji v slovanstvu ter stali s svojo politiko v službi tuja.

Če je prodrlo sedaj v Bolgarijo to spoznanje in če se bo bolgarska politika preori-

Seja ljubljanskega občinskega sveta

Nova pragmatika za mestne uslužbence z nebitvenimi spremembami sprejeta v celoti

Ljubljana, 17. julija.

Popoldne ob 17. se je vršila ob veliki udeležbi občinstva na galeriji seja ljubljanske občinske uprave, ki ji je prisostvoval poleg občinskih svetnikov kot zastopnik banske uprave banski inspektor dr. Guštin. Zupan dr. Puč se je spominjal važnejših dogodkov od zadnje občinske seje. Položil se je temelj novi carinarnici, otvorila se je tramvajska proga na Vič, imeli smo dvakrat poset rojakov iz Amerike, Tehniška srednja šola pa je obhajala svoj jubilej. Jadranska plovnica je postavila v promet parnik »Ljubljano«, ki ima prostora za 650 potnikov in za 450 ton blaga. Da se Ljubljana oddolži tej lepi gosti Jadranske plovnice, ki je krstila svoj parnik za »Ljubljano«, smo izročili parniku po podžupanu prof. Jarcu in občinskem svetniku Tavčarju zastavo s ljubljanskim grbom, ki bo vihrala na Jadranskem morju.

Regulacija Gradišča se v kratkem izvrši

Predsednik finančnega odseka svetn. Tavčar je podal več poročil tega odseka.

Glede regulacije Gradišča, oz. odkupa Luckmannove hiše je bilo po kratki debati, v katero so posegli obč. svetnik Kosem, podžupan prof. Jarc, obč. svetn. Hribar in končno zupan, sklenjeno z vsemi glasovi proti glasu obč. svet. Kosma, da se sprejme ponudba dr. Luckmanna za odstop sveta v svrhu razširjenja Gradišča do stavbine črte, v kateri stoji sosednja hiša Gradišče 2, in plača dr. Luckmannu kot odškodnino za odstop sveta za popolno izgubo dvorišča in kot prispevek k novi zgradbi 1.200.000 Din, in sicer iz 10 milijonskega posojila za regulacije mesta.

Računski zaključek Mestne hranilnice ljubljanske in Kreditnega društva Mestne hranilnice ljubljanske za leto 1930, sta bila prav tako soglasno sprejeta.

Lep uspeh Mestne hranilnice in Kreditnega društva

Oba računska zaključka sta bila že pred sejo predložena občinskim svetnikom na vpogled. Iz računskega zaključka Mestne hranilnice posnemamo, da je znašal skupni poslovni promet 1.448.919,417 Din, Stanje hranilniš vlog je naraslo do konca leta 1930, na 450.198.801 Din, hipotekna posojila na 52.436.587 Din, občinska posojila pa na 77.343.313 Din. Vsota vseh vrst posojil znaša 385.879.446 Din ali 85,75% vseh hranilnih vlog. Bilančna vrednost vrednostnih papirjev znaša 26.344.837 Din. Radi trajnega naraščanja posojil so se skrhle naložbe pri drugih denarnih zavodih na 32.460.481 Din. Te naložbe tvorijo z gotovino v blaginji in v vrednostnih papirjih vred razpoložna sredstva v znesku 60.505.085 Din. Knjižna vrednost palače v Prešernovi ulici, Filipovega dvorca in stanovanjske hišice v Dalmatinovi ulici 13 znaša z inventarjem vred 9.418.441 Din. Po odbitku upravnih stroškov, davkov in dvomljivih terjatev preostaja čistega poslovnega prebitka 2.349.589 Din. Bilančna številka upravnega imetja se je zvišala na 474.022.842 Din. Uspeh zavoda je torej v vsakem oziru zadovoljiv.

Iz računskega zaključka Kreditnega društva Mestne hranilnice posnemamo, da je znašal poslovni promet v 3447 postavkah 33.262.494 Din, čisti poslovni dobiček pa 141.275 Din.

Zavetišče za onemogle v proslavo jubileja kralja Aleksandra

Obč. svet. Tavčar je izbrpno referiral o zgradbi novega zavetišča za onemogle. Stavbišče zanj bo dala mestna občina. V to svrhu je določen stavbni blok za topničarsko vojašnico v izmeri 6900 kv. m. Poleg tega pa rezervira občina tudi sosednji stavbni blok v izmeri 6200 kv. m. za socialne ustanove, ki bi se zgradile v bodočnosti. Tako je položen temelj za koncentrirane socialne zavode bodoče Ljubljane. Na predlog g. Tavčarja je občinski svet soglasno sprejel naslednje predloge:

1. z zahvalo vzame občinski svet na znanje, da je v počastitev 10-letnega jubileja vladanja Njegovega Velikanstva kralja Aleksandra vobitrala Mestna hranilnica ljubljanska iz svojih razpoložljivih rezerv znesek 5.000.000 Din za zgradbo novega zavetišča za onemogle v Ljubljani.

2. mestna občina da za zgradbo zavetišča brezplačno na razpolago del parcele št. 447, označeno na načrtu z ABCD v izmeri 6900 m². Sosednji del iste parcele, označen v načrtu z EFGH v izmeri 6200 m² se rezervira za druge soc. ustanove in je do preklica na razpolago upravi novega zavetišča za onemogle.

3. za izdelavo gradbenega programa in z vodstvom zgradbe zavetišča za onemogle se poveri odbor 5 zastopnikov uprave Mestne hranilnice in 2 zastopnika Mestne občine ljubljanske.

4. gradbeno-tehnično nadzorstvo nove zgradbe izvrši mestni gradbeni urad.

5. novo zavetišče bo upravljal kuratorij, ki se sestavi iz zastopnikov mestne občine ljubljanske in Mestne hranilnice ljubljanske. Kuratorij posluje po pravilniku, katerega sporazumno sprejmeta mestna občina ljubljanska in Mestna hranilnica ljubljanska. Zgrajeno zavetišče za onemogle ostane last Mestne hranilnice ljubljanske.

Na predlog župana dr. Puca sta bila takoj soglasno izvoljena v odbor za izdelavo gradbenega programa kot zastopnika mestne občine obč. svet. Tavčar in inž. Bevc.

entirala v skladu z njim, se bo bolgarski narod fašizmu brez dvoma smrtno zameril, toda zato se bo rešil enega izmed najslabših svetovalcev, kar jih je kdaj vplivalo na njegovo zgodovino.

Razširjenje plinskega in vodovodnega omrežja

Na predlog predsednika Tavčarja je bil nato soglasno sprejet predlog, da se najame posojilo v znesku 2 milijona Din za razširjenje plinskega omrežja. Posojilo se bo porabilo za napeljavo plina v 40 ulicah in se bo opremilo 424 stanovanj takoj s plinom. Možnost pa je, da se priključi še 569 strank, v celotni torej 993 strank. S temi vodi se nudi plinarni prilika, da odda še okoli 900.000 cbm. letno, in dvigne s tem konsum za 80% sedanjega konsuma.

Soglasno je bil tudi sprejet predlog, da se najame posojilo v znesku 1.500.000 Din za razširjenje vodovodnega omrežja. Letos bo treba položiti nove cevi po 22 cestah in ulicah na periferiji mesta. Za to razširjenje bo treba skupno 7929 m vodovoda s potrebnimi armaturami in montažo.

Pritožba proti predpisu pasje takse Josipa Možine in pritožba proti predpisu prirastkarine Josipa Jamnika se odklonita.

Poročilo gradbenega odseka

Za gradbeni odsek je poročal predsednik prof. Jarc. Ugodi se pritožbi Valentina Berganta proti regulaciji, odkloni se ponudba Bahoveca za odkup hiše na parceli ob Dolenjski cesti, ugodi se pritožbi Franca Jerka proti regulaciji, prošnji Vazjemne zavarovalnice za spremembo parcelacije, prošnji Noča in Ocepka za parcelacijo, prošnji M. O. L. za stavbno in uporabno dovoljenje prizidka trafike na Krekovem trgu, ponudbi ljubljanske Gradbene družbe o odstopu sveta za podaljšek Kotnikove ulice, prošnji Kajfeža-Pipana za spremembo parcelacije, prošnji železniške družine za parcelacijo in pritožbi Stavbne družbe proti regulaciji. Pekovskemu društvu se proda radi korekture meje z mestno parcelo št. 110 kv. metrov po 50 Din.

Ugodi se prošnji stavbne zadruge »Mali dom« za brezplačen odstop sveta, odkloni pa prošnja Avgusta Magistra za odprodajo zemljišča. Ugodi se prošnji Frančiške Brošnarjeve za odstop zemljišča. Odkloni se ponudbi Ivana Semrajca in Pavla Šimenca za odkup zemljišča, ugodi pa prošnji Danijela Battelina in Josipa Kerbišca za stavbno parcelacijo. Trotoarji se uredi v Grobarjevi ulici, v Gorupovi, na Prulah, na Privozu, na Zrinjskega cesti in v Strossmayerjevi ulici. Eksploatacija posestva tvrde Škrbec Bartol se uvede in se ga toliko razlasti, kolikor se ga rabi za preložitve Vilharjeve ceste. Za ostali svet se uvedejo še pogajanja. Regulacija pri Figovcu je bila odložena z dnevnega reda. Odkloni se prošnja Ivana Vrhoveca za nakup zemljišča. Sklene se naprava novega Čevljarskega mostu in njega prestavev k prisilni delavnici, za kar je potreben znesek 250.000 Din. Občini Vič se dovoli priključek kanalov na mestni zbiralnik. Sprejmejo se pogoji Josipa Tomišča za odstop sveta za otvoritev Aškerčeve ceste. V smislu gradbenega zakona se ustanovi regulacijska komisija za Ljubljano, ki se stoji iz širše komisije: 17 članov in 6 ekspertov, po potrebi še več, in iz ožjega odseka: 5 članov. Zgradba trnovskega mostu se odda najnižjemu ponudniku Matku Curku za 274.574 dinarjev, zgradba prvi pri Tenenteju pa za 23.852 Din.

Predsednik prof. Jarc je nato zavrčal očitke glede frančiškanskega tromostovja, češ, da preveč stane. Sedanjí povečani most bi stal 1 milijon 800.000 Din, dočim bo tromostovje stalo le polovico tega zneska.

Sklenjeno je še bilo, da se otvori nova glavna ulica k Sv. Križu. V to svrhu se nadaljujejo pogajanja z lastniki parcel ob cesti od Dunajske ceste do pokopališča. V kolikor se ne bi dosegel sporazum, se uvede razlastitev.

Ljubljana na jesenski razstavi mest

Podžupan prof. Jarc je nato obširno poročal o razstavi mesta Ljubljane na jesenski razstavi mest v Ljubljani. Razstavil je tudi načrt razstavnega oddelka, ki bo obsegoval: grb mesta, teritorij (mestni okoliš, načrt mesta, mestna zemljišča in poslopja grafično predočena, slike starega in novega mesta, celotni pogledi), starine, kakor: fotografije starih objektov, občinske relikvije, staro pohištvo, slike znamenitih javnih delavcev, spomine na meščanske garde, cehe in druge stare zaslave, mestni arhiv itd. Dalje sodobno mesto: parke, sportne naprave, kopališča, igrišča, botanični vrt, mestno vrtnarstvo, stanovanjsko akcijo, vodne zgradbe, regulacijo mesta, gasilstvo in reševalno službo, vodovod, plinarno, elektrarno, klavnico, pogrebni zavod, mestne vožnje, socialno skrbstvo in zdravstvo, šolstvo, mestni denarni zavod in mestni proračun.

Poročilo personalno-pravnega odseka

Referent dr. Bohinjec je poročal obširno o novi službeni pragmatiki, glede katere je nastala daljša debata. V tej so občinski svetniki predlagali razne izpremembe. Od teh predlogov je referent nekatere osvojil, nekatere pa zavrnil, naker je bil njegov predlog z dodatnimi predlogi občinskih svetnikov soglasno sprejet. G. župan se je zahvalil obč. svetnikom za trud in delo, ki so ga imeli z novo pragmatiko, s katero je vzpostavljen na magistratu glede uslužbenecv zopet red. Občinski svet je nagradil s ploskanjem tudi referenta dr. Bohinjec.

Za policijsko-zdravstveni odsek je poročal g. Sušnik in predlagal, naj se prepove vožnja s težkimi vozili po Selenburgovi ulici in postajanje vozil po tej ulici ter naj se ukine omejitev prometa na Aleksandrovi cesti. Tudi njegov predlog je bil po kratki debati sprejet. Nato je g. župan prečital več samostojnih pred-

logov, med katerimi sta bila predloga dr. Jožeta Bohinca glede nadur v mestnih podjetjih in glede dvojnih zaslužkov in predlog o uraditvi novih smernic k razpisu in oddaji javnih del.

Pri tajni seji je bilo ugodeno dr. Kraju Otmarju, bivšemu mestnemu fiziku, glede prošnje za reaktiviranje, Mariji Grobelnik, vdovi po dohodarstvenem pregledniku, pa glede prejemkov in posmrtnih četiri, licejskemu profesorju dr. Preinarju pa se je dovolil enoletni brezplačni dopust. Ob pol 10. je g. župan sejo zaključil.

Imenovanja v vojski

Beograd, 17. julija. I. Z ukazom Nj. Vel. kralja je bil razrešen dolžnosti poveljnika pehote donavske divizijske oblasti dvorni markšal generalštabni brigadni general Aleksander R. Dimitrijevič. Z istim ukazom je postavljen za pehotnega poveljnika brigadni general adjutant Nj. Vel. kralja Pavle Pavlovič poleg svoje redne službe. Za namestnika poveljnika aerodroma 7. zrakoplovnega polka je bil postavljen zrakoplovni kapetan I. razreda Franc Rus. Razrešen je svoje dolžnosti zrakoplovnega kapetana I. razreda Jožef Zupančič.

Uradne ure

Beograd, 17. julija. o. Po naredbi ministrskega predsednika se uradne ure v državnih uradih, začeni od danes pa do preklica, skrajšajo za eno uro in sicer dopoldne. Odslej bodo uradne ure od pol osmih pa do pol dvanajstih, ob sobotah do 13. ure. Popoldanske ure ostanejo neizpremenjene od 16. do 18. ure.

Suša v Užicah

Beograd, 17. julija. I. Po vsem užiskem okraju vlada že 10 dni silna vročina, kakor jo ne pomnijo. Dežja že dolgo ni bilo. Občuti se že veliko pomanjkanje živinske krme in je cena senu poskočila na 120 Din do 140 Din za kg. Koruza in ponekod tudi sadje že zelo trpi za sušo. Vročina zelo vpliva na letino, tudi v okoličih Obrenovca.

Vozni red brzih tovornih vlakov

Beograd, 17. julija. AA. Prometni oddelek generalne direkcije državnih železnic je izdal vozni red brzih tovornih vlakov, posebno mednarodnih, v knjigi pod naslovom »Pregled in izbira vlakov v mednarodnem prometu potniških in brzovoznih tovorov za izvoz, uvoz in prevoz«. Knjiga vsebuje pregled vseh tovornih vlakov na sever, vzhod in jug iz naše države v države vzhodne in osrednje Evrope. Namenjena je predvsem izvoznikom, industrijcem in kupčiskemu svetu. Dobi se pri potniških blaginjah na vseh večjih postajah za 25 Din.

Zakon o delavnicah

Beograd, 17. julija. AA. Po obvestilu, ki so ga dobile gospodarske organizacije, je trgovinsko ministrstvo začelo proučevati zakon o delavnicah. Gospodarske organizacije so zaprosile trgovinsko ministrstvo, da bi se tudi one smele udeležiti dela pri sestavljanju tega zakona.

Nove določbe o delniških družbah

Beograd, 17. julija. AA. Po obvestilu, ki so ga dobile gospodarske organizacije, popravlja posebna komisija strokovnjakov pravosodnega in trgovinskega ministrstva odredbe trgovinskega zakona, ki se tičejo delniških družb.

Potopljena italijanska podmornica

Pulj, 17. julija. AA. Podmornica »Pullino« se je včeraj potopila. Nesreča se je pripetila, ker so se pokvarili motorji.

Zadoščenje za fašistovske napade na papeža

Rim, 17. julija. AA. »Osservatore Vaticano« je objavil članek, kjer ostro napada italijanske oblasti, ker so dovolile objavo napadov na papeža. Včeraj so italijanske oblasti zaplenile vse izvide listov, ki so napadali papeža in aretirale štiri pisce. Po konkordatu bodo aretirani kaznovani, kakor če bi razžalili italijanskega kralja. Poročajo, da pisce protipapeških člankov niso fašisti. Akcija italijanske vlade je napravila na vaticanske kroge dober vtis.

Znižane plače bančnih uradnikov in gledaliških igralcev v Avstriji

Dunaj, 16. julija. AA. Korbiro poroča: Finančni odbor avstrijskega parlamenta je sprejel znane zakonske predloge o Kreditanstaltu in o gledališčih, po katerem se stornirajo vse pogodbe, ki jamčijo višje plače kakor mesečnih 800 šilingov, ter naposled zakonski predlog, ki vlado pooblašča, da sme, kadar nima trgovinske pogodbe s katero državo, skleniti z njo trgovinsko konvencijo.

Dunaj, 17. julija. d. Avstrijski narodni svet je imel danes svojo zadnjo sejo, naker se je pomladansko zasedanje zaključilo. Narodni svet je rešil še nekaj manjših predlog, med drugimi tudi zakon o plačah gledaliških igralcev in o službenih pogodbah osebja Kreditnega zavoda. Zvezni kancelar dr. Buresch je imel na to govor, v katerem je omenjal opravljeno delo narodnega sveta, posebno kolikor se tiče gospodarske krize in pa afere Kreditnega zavoda. Naglašal je, da so bile rešene predloge varčevalne predloge, vendar pa bo treba jeseni doseči še nadaljnje prihranke, da se razbremenijo proračun. Glede trgovinskih pogodb je omenil kancelar, da so pogajanja z Jugoslavijo, Češko-Slovaško in Italijo dospela tako daleč, da se sme njih zaključek pričakovati prihodnje dni. Tudi pogajanja z Rumunijo ugodno potekajo, začela pa so se tudi pripravljati dela za pogajanja s Poljsko. Zvezni kancelar je končal svoj govor z zahvalo prebivalstvu, parlamentu in tisku.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 17. julija. d. Na zapadu in na jugu pretežno jasno in toplo.

Navodila za udeležence proslave 100letnice rojstva Franceta Levstika

Iz ljubljanskega glavnega kolodvora odpelje vlak v Vel. Lašče ob 7:27. S tem vlakom imajo zvezo udeleženci iz Kamnika, iz Vrhnike, iz Rakeka, Gorenjci do Kranja, udeleženci iz Zidanega mosta ter Novomeščani in Belokranjci preko Grosuplja. Iz Kamnika prispe vlak v Ljubljano na glavni kolodvor ob 6:57, iz Vrhnike ob 6:50, iz Kranja ob 7:17, iz Rakeka ob 7:11, iz Zidanega mosta ob 7:21. V Zidanem mostu imajo iz Maribora zvezo z brzim ob 3:15 in iz Zagreba ob 0:10.

Gorenjci iz nad Kranja se pripeljejo v Ljubljano ob 7:57 in imajo zvezo s Pečnikarjevim avtobusom izpred Češnovarja ob 8 in nekoliko minut.

Redno vozijo avtobusi iz Ljubljane izpred Češnovarja ob 5. zjutraj, ob 8. in ob pol 14. popoldne. Po potrebi bodo avtobusi tudi izven določenih ur na razpolago.

Legitimacije za četrtinsko vožnjo po železnici naročajo pri odboru za proslave 100letnice rojstva Franceta Levstika v Velikih Laščah. Cena eni legitimaciji je 2 dinarja.

Iz Velikih Lašč zvečer odhod ob 7. in 11. uri zvečer.

Ljubljančani dobe legitimacije pri filijali Putnika, nasproti glavnemu kolodvoru v hotelu »Miklič«.

*

Udeležencem proslave, ki so od Velikih Lašč zelo oddaljeni, javljamo, da bodo službe božje v župni cerkvi v Velikih Laščah ob pol 9. in pol 12.

Odbor

za proslave 100letnice rojstva Fr. Levstika v Velikih Laščah.

Počastimo spomin onih, ki so dali življenje za našo svobodo!

Na vojnem pokopališču pri Parizu je velik oddelek, kjer spe večno spanje junaki bivše srbske vojske. Za našo narodno svobodo so žrtvovali vse. S svojo smrtjo so povečali pravice nas kot naroda, da zahtevamo za se prostor pod svobodnim solncem, kar smo tudi v veliki meri dosegli. Izkažimo jim svojo hvaležnost! Pokažimo, da znamo ceniti krvne žrtve in da znamo ceniti svobodo, ki so se za njo žrtvovali.

Združene rezervnih oficirjev in bojnikov je prevzelo inicijativo, da uredi naš oddelek pokopališča pri Parizu.

Da dobi potrebna denarna sredstva, si je izposlovalo dovoljenje, da sme izdati spominske znamke, ki so nekoliko dražje od običajnih. Ta razlika naj služi edino za ureditev našega oddelka na imenovanem pokopališču in za postavitev dostojnega spomenika.

Pariz je središče sveta. Milijoni tujcev ga

posetijo vsako leto in večina obišče tudi vojno pokopališče. Dostojna ureditev našega oddelka ni torej samo stvar pietete, temveč tudi stvar narodnega prestiža.

Da Združene svojo nalogo dostojno završi, je dolžnost javnosti, da mu z uporabo jubilar-nih znamk k temu pomaga. Rabite samo spominske znamke sami in priporočajte jih svojim znancem in prijateljem. Žrtve ne bodo velike, a če vsak izpolni svojo narodno dolžnost, bomo lahko dostojno počastili spomin naših padlih.

Obračamo se se v prvi vrsti na naše denarne zavode, na industrijalce in trgovce in jih prosimo, naj rabijo pri svojem poštnem prometu samo jubilejne znamke, ki se dobe pri vseh poštnih uradih, ali pa naj sporoče svojo potrebo na teh znamkah naravnost: Združene rezervnih oficirjev in bojnikov, pododbor Maribor.

Občni zbor dijaškega doma v Kočevju

Kočevje, 16. julija.

V sredo 15. t. m. zvečer se je vršil v čitalnici dijaškega doma 12. redni letni občni zbor društva, ki nam je pokazal lepi napredek doma v preteklem šolskem letu.

Občni zbor je otvoril predsednik banski svetnik dr. Ivan Sajovic ob navzočnosti večine članov. Podal je predsedstveno, gospodarsko in upravno poročilo. Ko je omenil, da so preteklo lešen sprejeli častno članstvo dijaškega doma ministrski predsednik Pera Živković ter ministra Uzunović in Maksimović in sicer v posebni dvajseti družstvene deputacije, je predlagal, da se pošlje ministrskemu predsedniku brzojavni pozdrav, kar je bilo z odobravanjem sprejeto. V preteklem šolskem letu si je dijaški dom zgradil veliko dijaško čitalnico, ki je stala z opremo vred nad 48.000 Din. Nadalje je izpopolnil umivalnice, odplačal precejšen del starega dolga in porabil za dijaške podpore okrog 33.000 Din. Pri vseh prireditvah je društvo v polni meri storilo svojo dolžnost. Uslužbenih je bilo v domu poleg uradnika-ekonoma še 11 drugih uslužbencev. Pedagoško vodstvo je imel prof. Sivec Alojzij, pri čemer sta mu pomagala prof. Kumer in Cepuder. Večino poljskih pridelkov, mast, mleko in drva je črpalo društvo iz lastne ekonomije.

Podpredsednik direktor Burgas Anton je poročal o podporni akciji društva, ki je v tekočem šolskem letu podpiralo 15 gojencev s tem, da jim je znižalo prispevke ali jih celo oprostil plačevanja. Nadalje se je društvo zavzelo za ustanovitev dijaške kuhinje.

Finančno poročilo je podal g. Miško Kajfež. Poročal je o gmotnem stanju društva, o poslopih, posestvu itd. Finančni položaj društva ni bil kljub novim delom še nobeno leto tako pozitiven kot letos.

Življenje dijakov v domu nam je v svojem poročilu orisal pedagoški vodja prof. Al. Sivec. Gojenci so imeli dnevno skupno 4 in pol ure učenja, v prostem času pa so gojili razne letne in zimске sporte. Na higijeno in vedenje dijakov se je strogo pazilo. Ob koncu je podal referent par dobrih misli za pedagoško vodstvo v bodočnosti. Odbor je izrekel ob koncu poročila pedagoškemu vodstvu posebno zahvalo.

V imenu revizorjev je poročal inž. Stiglic, ki je predlagal odboru absolutorij.

Pri volitvah je bil z nekaterimi izpredmeti izvoljen stari odbor z dr. Sajovicem kot predsednikom in direktorjem Burgarjem kot podpredsednikom.

Pri slučajnostih se je na pobudo nadzornika g. Betrianija razpravljalo o bodočem podpornem delovanju društva. Predsednik je izrekel še nekaj misli o delu v sledečem šolskem letu, ko se bo društvo vedno bolj razvijalo v smeri angleško-švicarskega internata, nakar je zaključil uspešni občni zbor.

Zopet velik požar

Šoštanj, 17. julija.

Malo pred polnočjo na 12. julija je začelo goreti veliko stanovanjsko poslopje Josipa Tajnška, posestnika in gostilničarja v Velenju, na njegovem posestvu v Jajčniku, občina Št. Andraž, in ga je požar popolnoma uničil. Zgorelo je razno pohištvo ter obleka in perilo oskrbnikov Franca in Antonije Jelen, kolikor se ga je nahajalo v podstrešnih sobah, oziroma prostorih. Gasilno društvo iz Velenja je ogenj omejilo, da se ni razširil na sosednja gospodarska poslopja in tako povzročil ogromno škodo. Omogočil je tudi, da so se rešili skoro vsi predmeti iz pritličnih prostorov. Ogenj je bržkone nastal od iskre iz dimnika. Škode je okrog 70.000 Din, zavarovalnina pa znaša samo 25.000 Din.

Kača ga je pičila

Guštanj, 16. julija.

Pri posestniku Petriču v Platu nad Mežico je bil dne 14. t. m. na obisku 13letni Plešnikov sin iz Guštana, katerega so poslali v nižje ležeči mlin, da bi tja nesel neko vrečo. V neposredni bližini mlina je fant opazil kačo, ki je sličila modrasu, ki pa je bila dolga 1,50 m. Ko je srečno ušel in to naznanil Petričevemu, je šel 24letni sin Stefan s puško k mlinu v namenu, da kačo ustrelji, ki pa se je med tem časom, že splozila v mlin. Ko jo je Stefan opazil, je dvakrat zaporedoma sprožil nanjo in jo navidezno ubil. Ko pa je hotel kačo odstraniti, se mu je ta bliskoma pognala v desno roko in ga ugriznila.

Petrič je kačo za tem še sam ubil, na lastno nevarnost pa je pomislil šele, ko ga je nanjo opozoril mali Ernest Plešnik, ki je ves dogodek opazoval.

Zavezal mu je roko s trakom nad ugrizom. Posledice so nastopile v polni meri, tako da so ga takoj prepeljali v Mežico k zdravniku, ki je odredil takojšen prevoz v bolnico v Črno.

Med dolgim in težavnim prevozom je Petrič postajal besen, po operaciji pa je padel v nezavest. Po izjavi zdravnika je pač malo upanja, da bo ostal nesrečneš pri življenju.

Nesrečni slučaj naj bo v svarilo tamkajšnjemu prebivalstvu, v čigar okolici je letos mnogo zelo nevarnih kač.

Huda nesreča z motociklom

Vrhnika, 16. julija.

Preteklo nedeljo se je odpeljal okoli 18. z motociklom na sokolsko prireditev v Dolenji Logatec g. Janez Sinkovec, mehanik na Vrhniki. Ker ni imel luči, se je vračal proti domu že ob pol 20. Na Logaškem polju, kjer je državna cesta popolnoma ravna več kilometrov, je vozil z brzino 90 km. Ko je hotel uporabiti zavore, je bilo že prepozno. Pri mali vzboklini na cesti je zgubil oblast nad vozilom, ki se je nagnilo in g. Sinkovec je že ležal ves krvav ob cestnem kamnu — nezavesten. Kmalu na to se je pripeljal z avtomobilom za njim g. Lovro Rogelj ml., ki je zapazil na cesti prevržen motocikel, kakih 15 m proč pa ponesrečenca. Hitro ga je naložil na svoj avto in se vrnil v

Hranilnica Dravske banovine Celje - Ljubljana - Maribor

Pupilarno varni denarni zavodi Dravske banovine, ki tudi jamči za vse njihove obveznosti z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. - - - Sprejemajo vloge na knjižice in tekoči račun z najvišjim obrestovanjem. Dovoljujejo kredite, posredujejo v vseh denarnih poslih!

Najbolj varna naložba prihrankov!

Logatec, kjer je še vedno nezvestnemu Sinkovcu nudil prvo pomoč zdravnik dr. Papež. Veliko zevajočo rano na glavi je sešil in stisnil z zaponami, na kar so ga odpeljali domov na Vrhniko, kjer se je končno pozno ponoči zavedel. Sedaj je v oskrbi okrožnega zdravnika dr. Marolta.

Čudno, da ljudje kljub številnim nesrečam še niso postali previdni pri vožnji z motornimi vozili. Cesta od Vrhnike do Logatca je pa še posebno nevarna, ker se vije ves čas po samih ostrih serpentinah.

Sokolstvo

Vsemu članstvu sokolske župe Ljubljana

Uprava sokolske župe razglasa: V nedeljo 19. t. m. dopoldne bo na pokopališču v Bohinjski Bistrici odkritja spomenika blagopokojnemu sokolskemu borcu bratu Tonetu Maleju, ki je žrtvoval lansko leto ob priliki mednarodnih tekm v Luksemburgu svoje mlado življenje na oltar domovine in sokolske ideje. Pozivamo vse članstvo naše župe, da se polnoštevilno udeleži v slavnostnih krojih in s prapori žalne manifestacije in odkritja spomenika ter s tem počasti spomin nepozabnega nam brata Toneta Maleja. Odhod z jutranjimi vlaki, vožnja polovna. Zdravo!

Sokolski praznik v Poljčanah

V nedeljo 12. t. m. se je vršil prvi nastop mladega sokolskega društva v Poljčanah. V soboto zvečer so se vršile tekme članstva, v nedeljo pa naraščaja. Ob 10. u. prihod vlakov se je razvila s kolodvora mogočna povorka Sokolstva s središko godbo na čelu na telovadišče, kjer so se vršile skušnje.

Ob 15. se je zbrala na lepo urejenem telovadišču ogromna množica ljudstva. Pod vodstvom načelnika brata Zivka se je pričela javna telovadba, ki jo je otvorila moška deca s prostimi vajami. Nato je izvedla ženska deca zelo skladno proste vaje in žela splošno priznanje. Članice so nato prav dobro izvedle proste vaje s snopi. Burno pozdravljena je nastopila četa vojakov iz Slovenske Bistrice, izvajajoč proste vaje skoro brehibno. Po raznoterostih dece je moški in nato ženski naraščaj prav skladno in dobro izvedel praške proste vaje. Za lepimi vajami članice so ponovno nastopili vojski s puškami in želi viharne ovacije. 50 članov je nato izvedlo prav zadovoljivo in skalno savezne proste vaje. Najlepa točka sporeda so bile vaje članic z vesli, ki so bile prav dobro izvedene. Javno telovadbo je zaključila orodna telovadba, nakar je imel starosta brat Kovič primeren nagovor, povdarjajoč vzgojo mladine. V imenu mariborske sokolske župe je govoril konjiški starosta brat dr. Ervin Mejak. Oba govornika sta izrekla pozdrave prvemu Sokolu našemu kralju in kraljevski hiši, nakar je godba zaigrala državno himno. Po telovadbi je

bila prijetna zabava s sodelovanjem domačega pevskega zbora.

Prvi sokolski praznik, ki je bil obenem manifestacija sokolske in državne misli, je popolnoma uspel, kljub odsotnosti zastopnikov poljske občine. Zdravo!

Sokolski nastop v Rimskih toplicah

Sokolsko društvo Rimske toplice—Smarjeta je priredilo v nedeljo, 12. t. m. popoldne na vrtu hotela »Nova Pošta« svoj prvi javni telovadni nastop, ki je povsem zadovoljivo uspel. Pri popoldanskih vlakih je bil z godbo na čelu sprejem gostov, nakar je odšla povorka na telovadišče.

Javno telovadbo je otvorila moška in ženska deca s prav lepimi vajami, sestavljenih od br. Burje. Deca je izvajala vaje kot drvarji, kosci in perice ter žela navdušeno pohvalo občinstva. S prostimi vajami so nastopili za tem člani, članice, moški in ženski naraščaj, ki so vsi savezne proste vaje za zlet v Prago izvedli prav zadovoljivo in skladno. Orodna telovadba je pokazala lep napredek vseh oddelkov, zlasti se je odlikoval mladi naraščajnik komaj ustanovljene sokolske čete pri Sv. Jederti nad Laškem. Obisk bratskih sokolskih društev je bil sijajen, zlasti deca je bilo toliko, da je morala, ker je bilo telovadišče premajhno, nastopiti v treh oddelkih. Orodna telovadba domačinov je bila prav dobra in je občinstvo s toplimi priznanjem nagradilo posamezne telovadce. Javni nastop je zaključila deca z igrami, ki so pri občinstvu vzbudile obilo smeha in zabave.

Po telovadbi je bila po odhodu večernih vlakov prav lepa in dostojna zabava ob sviranju vrle železničarske godbe iz Zidanega mosta. Prireditelj je v vsakem pogledu uspeša in zasluži vsi, ki so pri nastopu sodelovali naše iskreno priznanje in pohvalo. Po tej poti naprej! Zdravo!

Vrhnika

G. Ignac Kunstelj, znani in priljubljeni gostilničar ter vnet prišlaš zelene bratovščine, se je preselil v svojo hišo na »Stari cesti«, v kateri je moderno uredil gostilniške lokale in lep vrt. V nedeljo bo otvoritev gostilne. Zaradi solidne postrežbe in zmernih cen ga priporočamo zlasti izletnikom in tujcem!

Ob krožni cesti okoli Močilnika je bilo postavljeno vsa leta sem več klopi, ki jih je postavilo Olepševalno društvo na Vrhniki. Kako umestne so bile, je bilo razvidno iz tega, ker so bile vedno zasedene. Zakaj in kam so sedaj izginile?

»Jugoslovane« je najcenejši slovenski dnevnik. Mesečno stane le 20 Din, posamezna številka pa 1 Din. Dobite ga vsak dan v glavni trafiki. Ker je zanimiv in povsem informativen, si ga čim prej naročite.

Lovski blagor. G. Rudi Jelovšek je dne ustretil v vrhniškem revirju krasnega srnjaka—šestaka, ki je imel izredno veliko in močno rogove. Čestitamo!

Razširjajte Jugoslovana!

Jz Dravske banovine

d »Službeni list« kralj. banske uprave Dravske banovine z dne 17. julija 1931 ima tole vsebino: Zakon o izvozu in uvozu pšenice, rži in pšenične moke. — Zakon o pooblastitvi ministra za trgovino in industrijo, da sme izdati naknadne uredbe in predpise o izvrševanju zakona o izvozu in uvozu pšenice, rži in pšenične moke z dne 27. junija 1931., kakor tudi o kontrolnih ukrepih za njegovo izvrševanje. — Zakon o prodaji kmetijskih proizvodov na zeleno. — Zakon o izpremembi in dopolnitvah v zakonu o pospeševanju kmetijstva z dne 6. septembra 1929. — Zakon o izpremembi in dopolnitvah v združenih zakonih. — Zakon o Geološkem inštitutu kraljevine Jugoslavije. — Zakon o izpremembi pripombe za št. 171. uvozne tarife v predlogu zakona o obliki tarif. — Uredba o opravljanju pripravniške zdravniške službe. — Uredba o razporedu zvanstvenih in službenih zvanj v resortu ministrstva za trgovino in industrijo. — Uredba o področju in nazivu poedinih odsekov ministrstva za poljedelstvo. — Dopolnitev »pravilnika za vzdrževanje zakona o vinu« z dne 24. julija 1930., št. 43.540/II. — Razglas o II. izdaji »Hotelskega vodnika«. — Razglas o ukinitvi mostnine v Sevnici. — Objava o prenosu sedeža kletarskega nadzornika za Dravsko banovino v Ljubljano. — Objava banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1931. — Izpremembe v staležu državnih in banovinskih uslužbenec v področju Dravske banovine.

d Zakon o državnem prometnem osebju je izšel v zbirki zakonov in uredb, ki jo izdaja tiskarna »Merkur«, v posebni knjižici, opremljeni s stvarnim kazalom. Knjižica, ki stane Din 14.—, z dopolnitvijo po pošti 1 Din več, bo brezdvomno važen in dobrodošel pripomoček vsem uslužbencom naših železnic. Pripominja se, da je bilo slovensko besedilo zakona, objavljenega v knjižici v prevodu iz »Službenih novic«, strokovno pregledano in primerjano z izvirnim besedilom, sestavljenim v ministrstvu za promet. Nekatere napake, ki so se ob primerjanju ugotovile v »Službenih novinah«, so bile ob tej priliki popravljene, tako da je smatrati v knjižici objavljeno besedilo za povsem avtentično. Knjižica se naroča v tiskarni »Merkur«, Ljubljana, Gregorčičeva 23, ali v upravi »Službenega lista«, Ljubljana, Gradišče 4, odnosno v vseh knjigarnah.

d Podpore francoske vlade za naše dijake. Francoska vlada je podelila za področje Dravske banovine 9 štipendij za 1931/32. Dobili so jih na tile gg. iz naše univerze: Koebek Edvard, Gspan Julij, Molinaro Ivan, Ocvirk Anton, Kos Jožef, Jankovič Nikola, Murko Vladimir, Rupel Karol, Pugelj Marko. Nadalje je naklonila za 1931 trem profesorjem poštinske štipendije.

d Dragoceni gotski spomenik trokralni altar iz pljuške farne cerkve je prof. Stenzen pravkar odlično restauriral in je sedaj na ogled razstavljen v Narodni galeriji. Stiri table te najpomembnejše umetnine gotškega slikarstva v Sloveniji so delo Konrada Laiba iz leta 1450. V nedeljo 19. julija ob enajstih bo predaval dr. Stele o delu in mojstru v Narodni galeriji; vstop prost.

d Tvrda Ivan Perdan nast. je izročila Ciril-Metodovi družbi 1000.— Din kot prispevek od CM čaja. Lepa hvala! Priporočamo vsem Ciril-Metodov čaji! 1656

d Odkritje spomenika br. Tonetu Maleju. Spored žalne svečanosti je sledeč: 1. Godba Sokola I. zaigra koral. 2. Govor načelnika br. Staneta Vidmarja in odkritje spomenika. 3. Pevec zapoje »Vigred«. 4. Govor staroste Sokola I. br. ing. Lado Beveca. 5. Godba Sokola I. zaigra žalostinko. 6. Govori zastopnikov žup in društev. 7. Pevec zapoje nagrobno »Ponlad«. 8. Godba Sokola I. zaigra žalostinko. Žalne svečanosti se bodo udeležili v svečanih krogih. Slava pokojnemu sokolskemu junaku. Zdravo! Odbor.

Obledela obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna Jos. Reich. 398-2 d Dobava kuriva in pisarniških potrebščin. Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje dobavo kuriva za proračunsko leto 1931/32. Natančna pojasnila dobe interesenti med uradnimi urami v ekonomatu banske uprave v Ljubljani. — Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje za ekonomat kraljevske banske uprave Dravske banovine v Ljubljani dobavo pisarniških potrebščin. Natančne informacije dobe interesenti v ekonomatu kraljevske banske uprave v Ljubljani.

d Ne sme v krčme. Sresko načelstvo Ljutomer objavlja: Z izvršno sodbo okrajnega sodišča v Gornji Radgoni od 27. maja 1931 (Kps 81/31/3) je bila izdana po § 55 k. z. prepoved da ne sme zahajati v krčme za dobo od 28. maja 1931 do 27. novembra 1932 Lenartič Lovro, roj. 1906 v Rožičkem vrhu, viniar v Rožičkem vrhu, občina Stanetinci tukajšnjega sreza, pristojen v Okoslavce. Vsakdo, ki bi zgoraj navedenemu vede postregel z opojno pijačo, bo po §-u 268 k. z. kaznovan.

d Vremensko poročilo. Včeraj je kazal v Ljubljani barometer 766,4, termometer 16,2, relativna vlaga 86%, smer vetra NE, oblačnost 9, dež (8,3). V Mariboru je kazal barometer 767,4, termometer 16, relativna vlaga 75%, smer vetra NW, oblačnost 8, dež (1 mm). Deževalo je tudi v Zagrebu (0,4 mm). Najvišja temperatura je bila v Ljubljani 24,2 (14-8), v Mariboru 23,3 (12-4), Mostaru 35,4 (19-3), Zagrebu 27,1 (17-4),

Beogradu 36,1 (17-3), Sarajevu 34,2 (14-5), Skoplju 39,8 (21-8), na arbu 32,8 (19-8), v Splitu 34,5 (21-9), na Visu 31,9 (19). V oklepajih je označena najnižja temperatura. Vsa opazovanja ob 7. uri zjutraj.

Ljubljana

Sobota, 18. julija 1931: Friderik. Pravoslavni, 5. julija: Atanasije.

Nočno službo imajo lekarne Bakovec na Kongresnem trgu, Ustar na Sv. Petra cesti in Hočevar v Šiški.

* Sokol I. Ljubljana-Tabor poziva svoje članstvo, da se udeleži odkritja spomenika pokojnemu br. Tonetu Maleju dne 19. julija 1931 ob 11. uri 30 minut na njegovi gomili v Bohinjski Bistrici. Odhod in zbirališče v Bohinjski Bistrici je bilo že razglašeno v dnevnem časopisu. Pripominjamo, da je udeležba obvezna. Kdor ima svečani krog, naj se te žalne svečanosti udeleži v kroju, ostalo članstvo pa v civilu z znakom. Ker se društvo udeleži z društvenim praporom, pričakujemo, da se bratsko članstvo odzove temu pozivu v največjem številu. Zdravo!

* Rojaki in prijatelji! Jutri se snidemo na prvi prireditvi primorske mladine v Šiški v gostilni Pavletič (Reininghaus). Zanimanje za prvi nastop pevskega zbora »Tabora«, ki šteje 70 samih mladih moči, je veliko, saj je edini primorski pevski zbor. Spored je jako pester. Ob domači besedi in neprilipni zabavi v krogu naših mladih se bomo vsaj za kratek čas vrnili v naše kraje. Dolžnost naša pa je, da podpremo kulturno delo mladine, kjer se hoče razviti tako, kakor je delovala doma. Začetek ob 16. Vstopnina 5 Din. Čisti dobiček je namenjen revni primorski mladini. — Nasvidenje!

* Zaradi razgovora o proslavi Levstikove 100-letnice rojstva imajo danes društva Atena, Kolo jugoslovanskih sester, Splošno slovensko žensko društvo in Klub Primorsk sestanek v prostorih Ženskega društva na Rimski cesti ob pol 16. uri.

* Oblastna strelska družina Ljubljana priredi v nedeljo 19. t. m. ob 8. uri ostrostreljanje na vojaškem strelišču, Dolenjska cesta. V korist članstva je, da se strelskih vaj redno udeležuje in da zadosti pravilniku, ker se sicer člani ne morejo udeležiti strelskih tekem v konkurenci, temveč samo izven konkurence. Obenem se začne ocenjevanje strelcev, ki bi prišli v pošteve za strelske tekme v Beogradu in Sarajevu. Člani naj dvignejo na strelišču legitimacije in strelske knjižice. Dežurna: Gorazd, Vahtar.

* Najboljši liker sveta »Gromozovka« Maribor, Maistrova. 1334

* Izlet Avtomobilskega kluba, sekcija Ljubljana, na Vršč. Ob priliki praznovanja sv. Krištofa — zaščitnika vseh avtomobilistov, bo priredil Avtomobilski klub kraljevine Jugoslavije, sekcija Ljubljana, v nedeljo 26. t. m. letošnji prvi oficijelni celodnevni izlet na Vršč. Prijave sprejema tajništvo kluba do 24. t. m.

Jz drugih banovin

»Odveč« je samo 8000 žensk

Pred dnevi smo priobčili mnenje, ki ga je nekdo objavil v zagrebških »Novostih«, da je v Jugoslaviji 150.000 žensk odveč. Pisu odgovarja zdaj v istem listu neki S., ki ugotavlja, da je v Jugoslaviji odveč v resnici samo 8000 žensk, kajti za delo je odvisnih žensk sposobnih samo 70%, to so ženske stare od 20 do 40 let, od teh pa ne pridejo vse v pošteve za izvrševanje raznih poklicev, in če odštejemo še one, katere vzdržujejo stariši, nam ostane samo 8000 »odvisnih« žensk. Izkustvo pa kaže, pravi pisec, da opravljajo ženske moška dela samo v vojni in podobnih nezdruženih in nenormalnih časih. Čim se razmere uredijo, ženske zapuščajo javne službe in se posvečajo bolj domu in gospodinjstvu. V naši državi je zaposlenih v zasebnih in državnih službah čedalje manj žensk, kar je vsekakor zdrav in razveseljiv pojav. To je dokaz, da smo prestali kritično vojno dobo in da se razmere pri nas konsolidirajo.

Številni katastrofalni požari

Pri izviru Gadke pri Sinju je nastal pred dnevi velik požar, ki je uničil v treh urah 14 družinam dom in vse imetje. Požar je nastal v mlinu Stipe Tonkovića. Ker je pihar veter in že 45 dni v tem kraju ni deževalo, je bila v hipu vsa okolica v plamenih. Rešiti niso mogli ničesar. Najbolj žalostno je pa to, da pogoreli niso bili zavarovani.

Isti dan je nastal požar tudi na železniški postaji v Sinju, katerega je zanetila iskra iz lokomotive. Gospodarska poslopja pri kolodvoru so pogorela do tal, kolodvor se je pa gasilec presrečno rešil.

V Ličkem Lešcu v občini Sinac je pa začel goreti velik gozd. Vojaštvo, orožništvo in logarji so s pomočjo vojakov ogenj omejili.

Gozdni požari v okolici Sarajeva

Med Palom in Sarajevom je iskra iz lokomotive zanetila gozd ob progi. Poklicali so na pomoč razen gasilec tudi orožnike in kmete iz vse okolice, ki so okoli gorečega dela izkopali globoke jarke in preprečili še večjo požarno katastrofo. Iz Sarajeva poročajo, da so se vneli gozdovi tudi nad Čuprijo in gozdovi podjetja Šipad.

Ze nekaj dni gori v okolici Nove Gradiške, kjer so se vneli gozdovi Narodne žumske industrije. V plamenih je nad 2000 jutrov gozda.

* Od doma pobegnil. Iz Stepanje vasi je pobegnil 5. t. m. od svoje matere Marije Novakove Ivan Severkar, rojen leta 1916. v Trojannah v kamniškem srezu. Severkar je za svojo starost precej visoke postave, suh, kostanjevih las, sivih oči, oblečen v rujavo delavsko obleko, zamazano od barve.

* Tatvine. Stražniku v pokoji Ivanu Bovdžu, Aleksandrova cesta 2, so bile med kopanjem na Savi v Tomačevem ukradene hlače, sportna srajca, srebrna ura z verižico, črna očala, glavnik, 2 robca in 180 Din gotovine. — Hišni posestnik Nataši Suhadolčević, Dunajska cesta 993 je bil ukraden s podstrešja moški jopič, vreden 900 Din in 1 par ženskih rjavih čevljev, vreden 200 Din. — Iz odprte sobe generala Popovića pa je bila ukradena Ivanu Mirkoviću srebrna ura, vredna 400 Din.

* »MOTOH« KAVA DNEVNO SVEŽA!

* Policijska racija na brezposelne. Ker je dotok brezposelnih iz južnih delov naše države vedno večji in se čedalje bolj množijo male tatvine, je sklenila policija vršiti vsak dan racijo na brezposelne. Zadnji teden je prijel nad 100 brezposelnih in jih izgnala v njihove domovinske občine. Kako umešana je racija nanje, se je pokazalo te dni, ko je naznanila služkinja pri Kapusu Rozi Kulovčeva. Večna pot št. 4, da je bila ukradena iz njene spalne sobe pletena košara s perilom v vrednosti 500 Din. Policija je takoj odhitela na konjih za tatovi in jih izsledila na Rožniku. Tatovi so jo še pravočasno pobrisali, košaro pa pustili v gozdu. Tako je oškodovanka srečno prišla zopet do svojega perila.

Celje

* Poziv mestnega načelnika. V nedeljo dne 19. julija ob 9. uri bodo otvorili Občni dom v Celju pod pokroviteljstvom g. bana Dravske banovine dr. Draga Marušića. Mestna občina bo ob tej priliki okrasila svoja poslopja z zastavami in vabi vse hišne posestnike, naj ta dan razobesijo n svojih hišah državne zastave.

* Rekorden obisk v Logarski dolini. Obisk Logarske doline se od leta do leta večja. Zlasti je mnogo Zagrebčanov, ki se vedno bolj zanimajo za Savinjske planine. Če bodo začeli prihodnje leto še graditi moderen hotel v Logarski dolini, bo to prekrasno letovišče kmalu postalo znano po vsem svetu.

* Zgradba Pokojniškega zavoda je včeraj dosegla najvišjo točko ter je bila vržena tudi zadnja lopata betona na ravno streho. Ob tej priliki so delavci zgradbo okrasili z zelenjem in državnimi zastavami.

* Nočno lekarniško službo ima od sobote 18. t. m. do vključno petka 24. t. m. lekarna »Pri Mariji pomagaj« na Glavnem trgu.

* Smrtna kosa. V javni bolnici je 16. t. m. umrl g. Brinovec Alojzij, posestnik in gostilničar iz Podvrha pri Braslovčah, star 31 let. Blag mu spomin, žalujoci rodbini pa naše iskreno sožalje!

* Nogomet. V nedeljo 19. t. m. ob 17-30 se vrši na igrišču pri Skalni kleti prijateljska nogometna tekma med SK Rapid iz Maribora ter Atletiki.

* Izgubljeno. Na cesti od Polul v mesto je bila izgubljena ovratna verižica, vredna 300 dinarjev, na poti od Kralja Petra ceste do Ženskega kopališča pa zlata zapestnica vredna 400 dinarjev. — Lesni trgovec g. Korenčan Mirko

je 15. t. m. nekje v mestu izgubil črno usnjate blaznico, v kateri je bil 1 bankovec po 1000 ter 2 po 10 Din. Pošteni najditelji naj oddajo najdene stvari pri predstojništvu mestne policije.

* Nezgode. Pri Sv. Rozaliji pri Sv. Juriju oh juž. žel. je padel 12letni sin kočarja Dren Ivan z drevesa in si zlomil levo nogo. Dečka so prepeljali v celjsko javno bolnico. — 52letni kočar Prisljan Martin iz Pariželj pri Braslovčah je 17. t. m. pri nekem posestniku v Libiji kopal zemljo, pri čemur ga je zasul plaz in ga nevarno poškodoval. — 40letni posestnik Lipovšek Andrej iz Petrovč je 16. t. m. peljal z vozom po cesti pa je prišel z nogo med kolo in voz ter si zlomil desno nogo. — Oba ponesrečenca se zdravita v celjski bolnici.

* Lažni finančni straznik. V četrtek popoldne je prišel neki moški na Lavo pri Celju in obiskal razne gostilne, kjer se je izdal za organa finančne kontrole in pregledoval kleti in gostilniške sobe zraven pa pridno naročal pijačo, pil in ostal dolžan, češ da bo pozneje plačal, ker se mora še vrniti, da napravi zapisnik radi nerednosti v kletih. V Jungerjevi gostilni je celo poklical gostilničarko ter jo ozmerjal, da ima staro pivo in ji je pretil, da bo kaznovana. Končno pa je prišel v Janičevo gostilno, kjer je takoj zahteval ključke h kleti. V sobi pa so se nahajali nekateri vaščani, ki se jim je zdel moški sumljiv in so ga začeli izpraševati. Odgovoril jim je, da ga pošilja angličnik, da vrši tajno službo, zato da je tudi tako malomarno obložen in da bodo vsi kaznovani. Može pa so ga kratkoma zaprli v neko sobo in telefonično poklicali orožnike, ki so »financarja« zaprli.

Maribor

m Pravoslavna cerkev. Za Celjem in Ljubljano bo dobil tudi Maribor pravoslavno sveetišče. Kopanje temeljev se bo v parku na Jugoslovanskem trgu pričelo v jeseni. Cerkev bo 37 metrov visoka, zavzemala bo preko 1000 kvadratnih metrov in stala 4.000.000 Din.

m Predzna avstrijska propaganda. V zadnjem času so se pojavili vzdolj naše meje na avstrijski strani »Südmärkische« plakati, opozarjajoči avstrijsko nemško ljudstvo na neosvojen Južno Stajersko, dele Koroške in Južno Tirolsko. Obenem so na plakatih tudi zemljevidi teh pokrajin.

m Pijte original »CHABESO«. 1114

m Pobiranje prispevkov za Ruski rdeči križ. Organizacija Ruskega rdečega križa namerava z odobritvijo ministrstva za notranje posle ter glavne uprave Rdečega križa kraljevine Jugoslavije v tekočem letu zbirati prispevke za nakup medicinskega in ekonomskega inventarja in prosi javnost za naklonjenost.

m Zobozdravnik dr. Dernjat, Stolna ul. 1. II. zopet ordinira. 1647

m Citroénova kolona v Mariboru. Včeraj okrog 13-30 je prispela reklamna kolona Citroénovih avtomobilov. Ustavila se je na Glavnem trgu.

m Radi kvalitete in cene — samo »Karo« čevlji

m Nov reševalni avto. Reševalni oddelk mariborskih gasilcev je te dni dal preurediti star avto znamke Puch v reševalni voz, ki bo opravljal pomožno službo.

m Letalo »Lastavica« spet leti. Moravčev letalo »Lastavica«, ki je moralo zadnjič pristati v Slovenskih Gorah, je dobilo te dni nov vijak in spet leti.

m Stijajna ilustracija mariborskih razmer. Svoječasno smo poročali o predzmem obnove nekakega Nemca, zaposlenega v tukajšnji tekstilni industriji, v znani kavarni. Zaradi našega poročila je bila uvedena preiskava, ki pa je imela neverjetno posledico, da je kavarnar odpovedal hrano svojemu staremu abonentu, ki nas je o dogodku informiral! Torej ne izživajemo tuje, temveč našemu človeku, ki je le storil svojo dolžnost. Komentar menda ni potreben, pač pa konstatiramo, da je oni izživljal še vedno uslužben v Mariboru, čeprav ni noben strokovnjak ali nenadomestljiv specialista, ampak samo navaden uradnik.

m Kinematografi. V Grajskem kinu se bo predvajal od danes dalje film »Obtoženka, pri-sežitelj«, v kinu Union se pa igra Lubitscheva zvočna opereta »Monte Carlo«.

m Klobuke, perilo, kravate nudi ugodno JAKOB LAH, Maribor. 1184

m Plavalne tekme bodo v Ljubljani. Ker z mariborsko mestno občino, ki je lastnica kopališča na Mariborskem otoku, ni bil dosežen sporazum, je upravni odbor Ljubljanske plavalne podzveze na sji dne 15. t. m. sklenil, da prenese tekme za prvenstvo Dravske banovine v plavanje, waterpolu in skokih za leto 1931 v Ljubljano. Prirejene bodo v kopališču SK Ilirije. Tako je naše mesto zopet ob važno sportno prireditve.

m Nogomet. Jutri, v nedeljo, bo na igrišču SK Železničarja prijateljska nogometna tekma med SK Celjem in SK Železničarjem. Predtekmo ob 16-30 bo odigrala rezerva SK Rapida in SK Železničarja.

m Motociklist povozil staro. V četrtek zvečer se je v Murkovi ulici Viktor Gril, strugar v delavnicah državnih železnic, z motociklom zaletel od zadaj v Marijo Krenovo iz Studencev, katero je iz mesta spremljala njena hči Otilda Spesova. Pri tem je Krenovi strgal krilo in srajco ter jo laže rnil na nogi in na hrbtni. Radi zaleta se je prevrnilo tudi motorno kolo, tako da sta Gril in njegova spremljevalka Marija Wagnerjeva padla, se pa slučajno nista poškodovala.

m Obleke moške, otroške, čevlji, nogavice, solidno pri JAKOBU LAHU, Maribor. 1182

m Za brezposelne. Borza dela v Mariboru išče za Maribor: 1 kovaškega pomočnika, 1 mizarjskega pomočnika, 1 čevlarskega pomočnika, 5 zidarjev, 1 natakarskega vajenca, 3 pekovski vajence, 3 navadne delavce, 5 šteparic za goranje dele čevljev, 2 strojni pletilji, 2 živilski vajenki in 2 pletiljski vajenki; za okolico pa 4 opekarske delavce, 1 pekovskega vajenca, 11 dekel, 4 natakarske, 2 servirki, 3 sobarice, 10 kuharic, 24 služkinj in 2 postrežnike.

m Smrt zaradi opeklin. Ema Carjeva, o kateri smo poročali, da se je po nesreči polila s spiri-tom, ki se je vnel in se nevarno popekla, je včeraj v bolnišnici umrla.

14 dni praznovanja - 17 dni dela

V juliju bodo rudarji praznovali tudi v petek 31. julija

Trbovlje, 17. julija.

Trboveljska premogokopna družba je odredila, da bodo rudarji zaradi pomanjkanja naročil za prenog praznovali pri našem rudniku, tudi še v petek 31. julija.

Kakor smo že poročali, je Trboveljska premogokopna družba v začetku tega meseca sporočila rudarjem, da bodo ta mesec praznovali z nedeljami 13 dni. Sedaj se je pridružil k temu

praznovanju še goraj omenjeni petek, tako da bodo rudarji skupno praznovali ta mesec z nedeljami vred 14 dni, delali bodo pa 17 dni.

To so številke, ki dovolj jasno dokazujejo, da je kriza v rudarskih revirjih slejkoprej velika. Kdor ima priliko videti naše že skoro izstradane rudarje v premogokopnih revirjih, se bo upravičeno vprašal, kam to vodi in kdaj bo rudarske krize konec.

Katastrofalna suša v Beli Krajini

Gozdovi gore -- že mesec dni ni dežja

Črnomelj, 15. julija.

V Beli Krajini vlada letošnje poletje suša, kakršne ne pomnijo že dolgo vrsto let. Že mesec dni ni padlo nikakega dežja, zemlja je razpokana, rastline venejo in se suše. Kmetje obupani gledajo v bodočnost. Vsak dan se vrši procesije na vse strani in prosijo dežja, a dežja ni, zato so košenice, ko posmojane, otave in druge košnje bo prav malo ali nič, isto tako je z drugimi poljskimi pridelki. Ako ne bo v kratkem dežja, se bo izpremenila Bela Krajina v pravo puščavo, posebno še, ker primanjkuje tudi vode, zato ni čudno, da so se vžgali gozdovi v bližini Bojanc, Malih in Velikih sel.

Danes so brzojavno zaprosili v Črnomelj za pomoč. Lesna industrija »Jugoles« je poslala polovico svojih delavcev gasiti gozdni požar, kajti grozi ji uničiti ogenj mlade smrekove nasade v gozdnem kompleksu »Veliko bukovec«. Med tem, ko so nekateri hoteli gasiti požar v oddaljenem gozdu, pa so se na parni žagi »Jugolesa« vsled iskre iz lokomotive vnela suha drva, le energičnemu gašenju delavcev se je zlahkalo, da ni ožen obel ogromna skladišča lesa. Ko so pribiteli gasilci, je bil ogenj že udušen. Vendar so radi sigurnosti čuvali postavljeni povsod, da bi v slučaju ponovnega

Novo mesto

Skoro bi utonile. V sredo popoldne sta se med drugimi kopalki kopali pri mestnem milnu v Novem mestu tudi 12-letna Sandi Vodnik, hčerka kiparja in posestnika mlina v Novem mestu, in Andriška Ipavec, ravno toliko stara hčerka železničarja Ipavca. Ipavčeva Andriška pa ne zna dobro plavati. Nenadoma sta zašli v globino. Čvrsto sta se držali okrog pasu in pile Krko, nakar jima je prišla na pomoč gđ. Anica Kambičeva, dijakinja VI. razreda gimnazije v Novem mestu, ter obe izvlekla iz vode. Čestitamo junaški gospodini! To bodi starišem v spomin, da ne bodo puščali svojih otrok, zlasti onih ne, ki ne znajo dobro plavati, v globoke dele Krke.

Sresko naletstvo v Novem mestu je izdalo navodila glede vlaganja prijav za odpis zemljnine ob elementarni škodi na pristojne katastrske uprave.

Nova garaža. G. Alojzij Škedelj, mehanik in posestnik v Kandiji pri Novem mestu, bo skoro dogradil lepo, veliko in moderno urejeno avto-garažo, ki bo dolga 30 m.

Občni zbor SK Elana. V sredo 15. t. m. se je vršil v Sokolskem domu občni zbor SK Elana. V upravni odbor kluba so bili izvoljeni: g. inž. Jože Medic, g. dr. Davorin Gros, g. Ciril Dular, g. Tone Hlede, g. Franc Lakner, g. Lado Setine, g. Riko Jeričič. Namestnika odbornikov pa sta: gg. Boris Andrijašič in Franci Zupan. Vsaka sekcija pa ima ožji odbor. Zlasti se klub trudi, da bi med novomeško mladino zbudil in zanesel veselje do vodnega sporta, ki je eden najlepših in zlasti še za nas Novomeščane najpriljubnejši, ker lahko pridno in dobro treniramo v Krki, ki je dovolj globoka in ki v lepem polkrogu oklepa mesto. Kdor se zanima za ta sport, naj se javi pri g. inž. Medicu ali pa pri g. J. Klemenčiču.

Adaptacija hiše. Svojo hišo bo adaptiral g. Ivan Mihevc, posestnik in železničar v Novem mestu.

Mokronog

Silna vročina, ki je v mokronoški okolici dosegla vrhunec 15. t. m., je zahtevala svojo žrtv na Sv. Križu. V sredi dela je zadela kap Franca Babiča, vzornega kmetovalca. Navzlic sedmim križem je bil vzoren možakar. Njegovo hišo je vedno odlikovala lepa živina. Svojim sosedom je bil dober svetovalec ne le v besedi, temveč tudi dejansko. Naj v miru počiva!

Šoštanj

S kolom po glavi. Ko se je Potočnik Anton, delavec iz Malega vrha 84, vračal v nedeljo 7. julija ponoči iz Šmartnega proti domu, sta ga pričakala mizar Krevselj Ivan iz Gave in Razgoršek Ferdinand, delavec iz Skornega, in ga s kolom pobila na tla, baje zato, ker jima je bil preje grozil z nožem. Nezvestnega ga je našel Ivan Šumljak iz Šmartnega, ga zavlekel k vodnjaku in ga tako dolgo namakal, da ga spravil k zavesti. Zdravnik dr. Cervinka iz Polzele je ugotovil razne poškodbe po glavi in telesu in mu nudi prvo pomoč.

Murska Sobota

Gostovanje Mariborčanov. Danes v soboto 18. t. m. gostuje tukaj dramski odsek Sokola Maribor. I. v tujaknjem Sokolskem domu priredi ob pol 21. uri Finžgarjevo proslavo. Na sporedu je predavanje prof. R. Kende »Finžgar in naš narod« ter jubilarna drama »Razvalina življenja«. Prijatelji Sokolstva vabljeni!

Ormož

Že nekaj dni se razburja prizadeti krogi radi kontrole tehnic in utež ter njenega, po njihovem mnenju, nepravilnega postopanja. Ne razumejo, zakaj se medeni uteži, čeravno za javnost nedovoljeni, uničijo, ko so vendar njihova last in za domačo uporabo dovoljeni. Nadalje se čudijo dejstvu, da je ta inšpekcija pripeljala seboj lastne delavce za popravila tehnic, ko bi to delo lahko vršili domači obrtniki in to bolj po ceni. Tako so izvedenci računali za popravilo neke tehnice 400 Din in so na intervencijo naših krajevnih oblasti znižali ta račun za samo — 310 Din in tako je stranka plačala le 90 Din. Naš gospod župan, ki se vedno postavi za dobrobit svojih občanov, je napravil temu energično konec s tem, da je potom sreskega načelstva dosegel prepoved nadaljnega delovanja izvedencev (ne kontrole) za popravila tehnic.

Smrt. Danes dopoldne je v nadoma umrla gošpa trgovca G. Anderliča, ki je bila ponoči zaradi operacije na slepiču prepeljana v tujaknjem bolnico.

Poljčane

Zahvala. Ob priliki prvega telovadnega nastopa našega Sokola so nam darovali g. Avgust Kolander 10 dolarjev, ga. Thee Suppanz 200 dinarjev ter g. Henrik Mallitsch sodček piva. Vsem darovalcem se Sokol Poljčane tem potom najlepše zahvaljuje.

Trbovlje

Sestanek na občini radi kuluka. V četrtek se je vršil na tukajšnji občini sestanek zastopnikov naše občine in delavstva (II. skupine), na katerem se je razpravljalo o načinu izvedbe kuluka v naši občini. Predlog občinskega svetovalec gosp. Pavlina je jako ugoden ključ, ki bo po volji obojima delavstvu. Sestanek se je udeležil tudi načelnik sreskega cestnega odbora g. dr. Roš iz Laškega, ki se je s predlogi naših občinskih zastopnikov in s storjenimi sklepi popolnoma strinjal. Ko bodo ti sklepi uresničeni, se bo naše delavstvo lahko samo uverilo, kdo resnično skrbi za koristi našega delovnega ljudstva in kdo skuša temu koristnemu delu škodovati.

Pritožbe posestnikov ob Savi. Nekateri posestniki iz Dobovca, ki imajo svoja posestva ob Savi, se pritožujejo, da jim kopalki sedaj v poletnem času delajo občutno škodo. Zato je rudnik na prošnjo pristojne občine Sv. Jurij pod Kumom z razglasom opozaril one svoje delavce in nameščence, ki se kopajo v Savi, da posestnikom ne delajo škode, ker bi jih sicer zadela kazen.

Brezobzirni kolesarji. Kljub opozorilom občine kakor tudi tiska dirjajo kolesarji po naših obljubljenih cestah, kakor na tekmovališču. Kaj jim mar peči. Tako je včeraj jutraj zopet eden teh brezobzirnežev pred gostilno Povše podrl na tla kancistino gđ. Božičevo. Sreča v nesreči je bila, da ni dobila težjih poškodb, kajti kolesar jo je z vso silo treščil ob tla. Skrajni čas bi že bil, da ta slaba in nevarna razvada dirjanja po obljubljenih cestah prestane.

Šmartno pri Litiji

Pregled vojaških obveznikov bo v nedeljo 19. julija t. l. za občino Šmartno na vojaškem pregledovališču na sejmšču v Litiji. Obvezniki naj pridejo k pregledu točno ob 7. uri.

Nehvaležni sin. K. K., posestnik na Dolgem brdu, se je navalil na svojega 80 let starega očeta in ga težko poškodoval. Posredovati so morali polniški orožniki.

Kdor se želi udeležiti »Jugoslovanov« potovanja v Pariz in bi rad dobil natančne informacije, naj se oglasi pri našem poročevalcu g. Mirku Ludvigerju.

Cesto bodo začeli graditi v najkrajšem času skozi Ljubež na Radeče. Delavci že izsekavajo šume in postavljajo barake. Zaposleni bodo tudi domačini. Tudi na Primskovo od Lupince naprej je v načrtu nova cesta in že izmerjena.

»Jugoslovan« dobi v trgovini Gruden ob delavnikih, ker nekateri mislijo, da prihaja list samo ob nedeljah, ko se kolportira v Šmartno.

Jesenice

Tekma. V nedeljo je bila na igrišču pod Možakvo nogometna tekma med domačim SK Bratstvo in SK Javornik z Rakeka. Tekma je končala v razmerju 5:4 za domači klub.

Drevi ob 21. uri bo pri »Tancarju« javno predavanje, ki ga priredi tukajšnja podružnica »Soče«. Predaval bo g. magister phr. Zabkar Jože, lekarnar o »Slovenih v Prekmurju pred vojno, med njo in po njej«. Udeležite se tega predavanja vsi!

2. avgusta vsi na sokolsko tombolo na Jesenicah, ki bo največja letos na Gorenjskem. Oglejte si dobrotke, ki so razstavljeni v Sokolskem domu. »Vsak je svoje sreče kovač«, pravi star slovenski pregovor.

»Jugoslovan« se pri nas bolj in bolj širi. Vsak dan se pojavlja večje povpraševanje po njem. Število naročnikov in čitateljev narašča neprestano. Je v naši banovini najcenejši dnevnik stane ob delavnikih in nedeljah ter praznikih samo 1 Dinar. Prinaša vse zanimive domače in tuje vesti. Razen tega ima sila zanimive romane.

»Glede skrlatinke v naši občini pripominjamo, da so vse obtele otroke spravili deloma v ljubljansko bolnico, deloma v bolnico bratovske skladnice na Jesenicah, tako da v občini sami ni nobenega bolnika več.

Sokol. Jutri priredi Sokolsko društvo Predvor pri Kranju svoj prvi društveni nastop. Dasi obstoja društvo komaj par mesecev, je

moglo s svojimi agilnimi člani prirediti nastop, ki obeta bit zelo lep. Sklep župe Kranj je bil, da se te sokolske prireditve udeleže vsa društva gornjega okrožja sokolske župe Kranj.

Vreme. V zadnjih dneh je bila tudi pri nas precejšnja vročina in se je bilo bati suše, vendar smo imeli v noči od srede na četrtek precej dežja, ki je bil res sila potreben.

Spomin br. Maleju. Jutri bo odkrita spominska plošča pokojnemu bratu Maleju, ki se je lani smrtno onesrečil na mednarodnih tekmah v Luksemburgu. Sokolsko društvo na Jesenicah se svečanosti udeleži.

Vprašanje župana na Jesenicah je še vedno nerešeno. Vsi občani nestrpno čakajo rešitve. Posle župana vodi dosedanj župan g. Čufer Andrej, ki je podal ostavko.

Št. Jurij ob južni železnici

Slavnostna občinska seja. Za dne 14. julija ob osmih je bila sklicana slavnostna občinska seja naše trške občinske uprave. Na dnevnem redu je bilo imenovanje odličnega in zaslužnega našega rojaka g. fin. ravnatelja dr. Jos. Povaleja in obeh najvišjih predstavnikov naše banovine g. bana dr. Drago Marušiča in podbana g. dr. Otmar Pirkmarjerja častnim občanom trške občine. Sejo je otvoril in vodil g. podžupan Mastnak. Predlog za imenovanje teh treh velikih sinov Slovenije častnim občanom je utemeljeval član občinske uprave g. Josip Drogenik in orisal velike zasluge g. bana dr. Marušiča, g. padbana dr. Pirkmarjerja in g. dr. Povaleja za ožji naš okoliš kot za celo našo banovino. Vsi navzoči odličniki so z radostjo sprejeli ta soglasen sklep občinske uprave, ko dela čast naši občini in kaže javnosti, da zna hvaležen slovenski rod slaviti in častiti svoje zaslužne sinove. Ob tej priliki so se tudi izročile okusno izdelane diplome pred kratkim imenovanim častnim občanom in odlikovancem Nj. Vel. g. županu sivolasemu g. Franu Gersini in industrijalcu g. Jože Čretniku. Ginjiva in lepa počastitev je potekla nad vse dostojanstveno. Našim novim gospodom častnim občanom prisrčno čestitamo.

Gradnja banovinske ceste. Ravnikar je dokončan del nove banovinske ceste od Adam Kincel proti železniškemu prevozu. Cesta je moderno preurejena, tlakovana in zravnana, ima 5 m široko tlakovano cestišče in 1 m pešpota. Ta del ceste je trajno silno obremenjen bila je ta rekonstrukcija že skrajno potrebna. Ob vsakem deževju smo morali v tem delu gaziti blato preko gležnjev, sedaj smo te nadloge rešeni. Prav hvaležni smo šentjurčani kr. banski upravi in sreskemu cestnemu odboru, da so omogočili ta dela. Prosimo nadalje v interesu gospodarskega napredka celoga južnega dela celjskega sresa, da se čim bolj pospešijo dela na nadaljni gradnji te važne ceste žile. Kakor slišimo, sta si 15. t. m. ogledala dela na tej cesti in dovršujočo se zgradbo banovinske gospodinjke šole g. načelnik ban. tehn. oddelka inž. Krajec in tehn. svetnik ing. Fischer.

Sport

Ilirija — Hajduk nedelja ob 17-45

Jutri bomo ponovno občudovali jugoslovanske skote. Hajduk bo proti Iliriji odigral svojo zadnjo tekmo izven doma — na svojih tleh bo nato sprejel vse tri zagrebške klube. Prijatelji nogometa bodo zadnjič imeli priliko, da vidijo — »mojstra z morja« — najmanj do drugega leta bodo morali na to čakati, da se jim bo zopet nudila priložnost občudovati umetnike nogometnega znanja — naše jugoslovanske skote. Hajdukovci se bodo hoteli posloviti od Ljubljane z gala predstavo.

Ilirija stopi pred izredno težko nalogo, ki pa je za njo častna. Francozi so bili od Prusov občutno poraženi pri Sedan, tudi Ilirija je doživela rekorden poraz v Splitu. Francozi so mislili na osveto, nastala je prislovica: Revanche pour Sedan — revanša je nastopila v svetovni vojni. Evo, za Ilirijo velja isto. Nasprotnik je težak, naloga Ilirije se zdi neizvršljiva — vse je mogoče. Moštvo belo zelenih je nestanovitno. Proti slabšeji navadno pa zaigra prav dobro — ponovno pa je že pokazala, da je ravno v srečanjih z renomiranimi klubi treba z njo resno računati. To je dokazala v borbi z državnim prvakom Concordio. Nihče ji ni dajal po obeh usodopolnih porazih po Hajduku in Hašku najmanjših šans. Ilirija je zmešala vse račune in je pričakovalno zmagala. Mogoče je k zmagi pripomogel dež — stara tradicija Ilirije je pač, da igra na razmočenem terenu izredno dobro. Ilirija ne more nič izgubiti, slabšega mesta kot je zadnje ni. Ravno v tem je moč belo zelenih. Kdor se bori z obupom, je vedno nevaren. Hajduk je sicer glasom njegove sijajne igre velik favorit, vendar ni nepremagljiv. Ako se bo moštvo belo zelenih borilo s sreem in z zavestjo, da ne bjejo brezupne borbe, bomo videli tekmo, kakor že dolgo ne.

Tekmo sodi g. Podupski iz Zagreba.

Avtrijski plavači v Ljubljani

Ze včeraj smo poročali, da je Ilirija povabila na dvomatch graške plavače enega vodilnih avstrijskih klubov GAK. Zanimanje za lepi plavalni sport je z zgraditvijo kopališča Ilirije v Ljubljani znatno naraslo. Ilirija je pred poudarjenim prvenstvom izbrala ugodno priliko, da preizkusi svoje plavače na mednarodnem meetingu in jim da možnost, da se pomerijo z najboljšimi kolegi iz Avstrije. Najzanimivejša osebnost gostov je pač Rödiger. V plavalnem svetu je to ime dobro znano. Ljubljana bo videla plavača mednarodne kvalitete. Da bo meeting bolj pester, so vpleteni med točke dvomatcha nastopi skakačev Ilirije, ki so priznani najboljši v Jugoslaviji. Poleg tega nastopi skoro kompletna plavalna sekcija, za katero bo nedelja nekaj glavnih preizkusov za poudarjeno prvenstvo.

SK Ilirija (lahkotletska sekcija). Danes ob 18. uri bo na igrišču interni ming v sledečih disciplinah: kladivo, kopje, skok ob palci. Vsi in točno! Tajnika

Osebnosti s pošte

Postavljeni so: za služitelja II. skupine Kozic Viktor v Murski Soboti in za dnevničarja Vehovec Cirila v Meži. Premošeni so: adm. ur. VI. skup. Brus Lavoslav od 31. sekcije za šefa k 3. t. t. sekciji v Ljubljani, tehnični ur. VI. skup. Fajgelj Ludvik od 35. t. t. sekcije v Celju k 23. t. t. sekciji v Dubrovniku in Ranc Karol od 3. t. t. sekcije v Ljubljani k 4. t. t. sekciji v Veliki Bečkerek, pristav VIII. skup. inž. Eržen Rafael z direktorja za šefa mestne t. t. sekcije v Ljubljani; teh. ur. VIII. skup. Köchler Miroslav, arh. čin. VIII. skup. Roggi Josipina, prakt. tehn. IX. skup. Kavčič Anton in Furlan Alojzij, prakt. teh. X. skup. Kavčič Silvester in Cerkovnik Miroslav, vsi od 3. t. t. sekcije k mestni t. t. sekciji v Ljubljani; teh. ur. VIII. skup. Lenassi Milan od 35. t. t. sekcije Celje k 3. t. t. sekciji v Ljubljani, teh. ur. IX. skup. Turk Ludvik od 10. t. t. t. sek. Maribor k 11. t. t. sekciji Vinkovci; pb. ur. IX. skup. Redžić Marija iz Murske Sobotne na Ljubljano 1; prakt. teh. X. skupine Eral Milan od 35. t. t. sekcije Celje k 4. t. t. sekciji Sarajevo; pl. manip. X. skup. Mežih Josip iz Vranista na Ljubljano 1 in Ebber Hedvika iz Celja v Šmartno ob Paki; ur. priprav. inž. Podboj Stane od 3. t. t. sekcije Ljubljana k 10. t. t. sekciji Maribor, zvan. III. skup. Petek Franciška z Rakeka in Stari trg pri Rakeku, služ. II. skup. Povše Roza iz Mežice v Celje, Trontelj Alojzij z Ljubljane 2 na Ljubljano 7, Zanoškar Anton z Ljubljane 7 na Ljubljano 2, Zimmerl Marija iz Guštanja v Prevalje, Arko Marija iz Starega trga pri Rakeku na Rakeku in Zupan Bogomila z Ljubljane 1 v Brežice. — Prestanek službe: pb. ur. VIII. skup. Dular Mara v Kranju in služ. 2. skup. Caf Elizabeta v Meži sta podali ostavko na pošto službo; služba je prestala pogodbenemu poštarju Grmelu Kristijanu v Solčavi. — Poroke: pb. ur. VII. skup. Ambrozič Miloš na Ljubljani 1 se je poročil z Zupančič Leopoldino, služ. 2. skup. Vervega Karol na Mariboru 2 s Perk Stefanijo in Hedl Ivan na Mariboru 2 z Liponik Marijo.

Lažni gasilec

Šoštanj, 17. julija.

Pred dnevi se je pojavil tu suspendirani železniški uradnik Herman Novak iz Studencev pri Mariboru v blesteči gasilski uniformi in popival v raznih gostilnah po Velenju in okolici ter se strankam predstavljal za gasilca iz Studencev, drugim zopet iz Dobrne in Slovenjgradca. 13. julija je prošil pri ravnateljstvu državnega rudnika v Velenju za prostovoljni prispevek za gasilsko društvo v Slovenjgradu; očitno ga tu že poznajo, ker mu niso nasedli. Spomladi si je bil od gostilničarja Miloša Pleterška v Pesjem izposodil 100 dinarski bankovec, češ da bo ž njim produciral neko šalo. Nenadoma pa se je Novaku mudilo na vlak, da ni »utegnil« bankovca vrniti. Vrniti ga pa tudi ni na ponovne Pleterškove opomine.

Potovanje po zvezdi večernici

136.

Potem so dospeli do Čučiručine buče. Bila pa je med tem časom povsem razpadla. Le še klavirni ostanki so štrleli iznad trave, ki je porastla in preprastla dvorišče in pot. Kuščarica se je mlo razjokala, ko je spoznala, da je ostala brez udobne domačije. Potolazila pa sta jo Dušan in Danica ter jo povabila s seboj k svoji vsemirski raketi. Zopet so vsi trije stocili na konjčke in nadaljevali svojo pot.

„Adler“ Edino prava „Gritzner“ kolesa kolesa

Najboljša kvaliteta! — Nizke cene!

Jos. Petelinc, Ljubljana

kotih svojstvo je lahek tek in izborna kakovost, dobite samo pri

Nizke cene! — Najboljša kvaliteta!

Izvajanje novih predpisov

o deviznem in valutnem prometu

Beogradska centrala industrijskih korporacij je izdala okrožnico o izvajanju novih predpisov v devizni in valutni promet. Okrožnica se naslanja na informacije, ki jih je dobila centrala pri finančnem ministru in pri Narodni banki. Iz te okrožnice sledi:

Zavarovanje valute pri izvozu in opravičilo dobljenih deviz je ukinjeno. Izvoznik mora devize uvoziti in jih izročiti pooblaščenim banki za prodajo na borzi. Privatna prodaja in oddaja deviz sta zabranjeni. Izvoznik, ki obenem uvažava devize, ima pravico rabiti izvozne devize za saldiranje faktur uvoženega blaga in za druge poslovne izdatke, mora pa to naknadno javiti Narodni banki ali njeni podružnici z označbo svot neuvoženih deviz, ki jih je porabil in namene te porabe. Uvoznik lahko kupi v naši državi preko pooblaščenih banke devize kot plačilno sredstvo za uvoženo blago in poravnavo stroškov, ki so z uvozom tega blaga v zvezi. Nabavo deviz za plačanje kuponov, dividend, tanih in za odplačilo posojil, ki so prijavljena pri finančnem ministru, Narodni banki ali njeni podružnici, je treba prijaviti Narodni banki ali njeni podružnici. Predhodno dovoljenje Narodne banke je potrebno za najetje novih posojil v inozemstvu, za izdajanje kreditov v inozemstvu ali za pošiljanje denarja na posodo v inozemstvo. Prost je nakup deviz in valut za potovanje v inozemstvo in za druge potrebe (n. pr. honorarje, izvršene usluge in dr.). Pooblaščen banka mora presoditi, če je zahtevana svota v skladu s položajem onega, ki zahteva devize odnosno valute. Narodna banka ne bo izdala posebnih splošnih navodil. Če pooblaščen banka ne ve kako postopati, naj povpraša pri Narodni banki. Sankcije oz. kazni za one, ki ne izvajajo predpisov, še niso določene.

Položaj malih posestnikov - vinogradnikov v G. Halozah

Prejeli smo tale dopis:

Gospodarska kriza, ki se kaže dandanes tako obširno vseh povod, zadeva prav teko posebnost naše male vinogradnike. Gospodarsko vprašanje je pri nas zmiraj bolj pereče prav sprito tega, ker trpi najobčutnejše krizo ravno tista panoga našega gospodarstva, ki je do zadnjega zadostno preživljala našega malega posestnika-vinogradnika. V prvih letih po vojni in še pozneje je šlo vino zelo v promet. Naši posestniki vinogradniki so sprito tega sadili mnogo šmar-nice, ki je vse bolj rodila in rabila vse manj nege ko ameriška trta. Produkcija vina se je zelo zvišala in tudi cene so bile pred tremi štirimi leti še znatne, saj so plačevali za šmar-nico po 8 in celo 9 Din.

Mahoma pa se je ves položaj spremenil. Vina nihče več ni kupoval. Cena je padla daleč pod njegovo vrednost. Vzrokov tega prevrata je bilo več. Prvi je bil ta, da naša vina in posebej šmar-nice niso mogla konkurirati z drugimi sortiranimi vini. Od časa do časa so ljudje še kaj prodali, a povprečno je bilo tega zelo malo. Razmere so se vedno bolj slabšale. Dobrega »amerikanskega« vina naš vinogradnik ne more prodati niti več po 3 Din.

Nekateri so mnenja, da bi bilo najbolje, posekati vinski trto in zasaditi po naših grčih sadno drevje, drugi pa se le še bolj trdno oklepajo vinogradništva, ki bi ga bilo treba, kakor pravijo, dvigniti do one stopnje, kakršno so dosegli vinogradniki v drugih državah. Ljudstvo si želi v tem pogledu iniciativne pomoči in zaščite s strani oblasti.

Ljudje so zadovoljni z reformami našega vinogradništva. Posebej upoštevajo odredbe o samorastnicah, saj dobro vedo, da bo uspeh dvojen, gnojen in moralen. Toliko pobojev in umorov manj, a vendar v resnici dobrega vina.

Gospodarske vesti

× Širši odbor Narodne banke bo imel 26. t. m. svojo prvo sejo, na kateri bo izvolil dva člana v izvršilni odbor in razdelil posle med novo izbrane člane.

× Nova družba za zaščito avtorskih pravic. V Zagrebu bodo ustanovili Jugoslovansko delniško družbo za zaščito avtorskih pravic IDAP. Osnovni kapital družbe je določen na 1 milijon dinarjev.

× Kmetijske delavske organizacije so postale vsem pristojnim oblastem prošnje, naj zaradi težkega gospodarskega položaja prisrsko na pomoč delavcem na kmetih in jim pomorejo do večjega zaslužka.

× Stečaj »Gradjanskega«. I. Hrvatski Gradjanski SK je šel v konkurz. Za upravitelja stečaja je bil imenovan dr. B. Mor. Mestna občina zagrebška je hotela kupiti klubovo igrišče za 1.300.000 Din, čemur pa so nasprotovali upniki kluba.

× Priprave za potujočo gospodarsko razstavo. V Beogradu pripravljajo gospodarsko razstavo, ki jo bodo prevažali in prirejali v raznih krajih v državi. Za razstavo so že priredili fotografske posnetke nekaterih vzornih gospodarstev tako tudi odgajališča perutnine na kraljevem posestvu. V raznih krajih, kjer namera-

vajo prirediti razstavo, se bodo vršila predhodna posvetovanja med strokovnjaki in kmeti. Prvo takšno posvetovanje bo v Zagrebu.

× Žetev v Slavoniji. V osješki okolici je žetev v glavnem zaključena. Pšenice so pridelali 11 q po jutru, ponekod tudi po 17 do 18 in celo 20 q. Ječmena pa je bilo po 14 q. Pšenica je odlične kakovosti, njena volumna teža znaša 80 kg od 100 l. V Račinovcih je bila žetev slabša. Od jutra so pridelali 7 do 9 q pšenice, ponekod 10 do 12. Koruza je zdelala suša. Tudi v okolici Slatine je žetev skoroda že pri kraju. Pridelali so 30 do 40 odstotkov manj pšenice. Zato pa po kakovosti za 10 do 20 odstotkov boljše nego lani. Od jutra so pridelali 5 do 7 q, lani pa 8 do 11 q.

× Položaj hmelja. Zadnji čas silna vročina in vedno večja suša zelo ovira razvoj hmeljske rastline v Savinjski dolini. Hmelj je sedaj v polnem cvetu, ki semerjaja že prehaja v kobile. Rastlina je sicer zdrava, vendar se radi suše zlasti na peščenih zemljah že pojavlja solnčni palez. Izdatnejša vlaga bi bila nujno potrebna. Tudi zadnja dela v hmeljskih nasadih, drugo osipavanje in zadnje okopavanje so v glavnem že končana. Splošno se pričakuje dosti bolj pičila letina kakor je bila lani. Kupčija še miruje in tudi povpraševanje v predprodaji je skoro popolnoma prenehalo. V zadnjih »Službenih novinah« z dne 2. julija, št. 147-XLIX, je bil namreč objavljen zakon o predprodaji poljskih pridelkov in s tem dobil obvezno moč. Izgleda, da bo s tem zakonom tako škodljive predprodaje hmelja enkrat za vselej konec. Vojvodinska rastlina je zdrava, brez boleznih in škodljivcev ter je večinoma že odzvela. Vreme je prav ugodno in letos tudi v tem času vlage dovolj. Kupčije ni nobene, tudi v predprodaji ni več povpraševanja.

× Hmeljski nasadi v Savinjski dolini. Kakor poročajo Hmeljarsko društvo za Slovenijo, vpliva suša, ki se je pojavila v zadnjem času, enostransko na razvoj hmeljskih nasadov. Če vročine v kratkem ne bo konec, bo postal položaj za hmelj opasen. Rastline se sedaj sicer lepo razvijajo, treba pa jim je v vsakem slučaju izdatnega osvežila. Hmeljarji menijo, da hmelj letos ne bo obrodil obilnega sadu.

× Madnarodna konvencija o produkciji cinka. Zastopniki Nemčije, Francije, Belgije, Poljske, Anglije, Avstralije, Kanade, Češkoslovaške, Mehike in Norveške v Oostendu so podpisali pogodbo, da svojo produkcijo cinka skrepijo za 45 odstotkov. Konvencija velja za dobo enega leta. Odpovedni rok traja 3 mesece.

× Banke v Danzigu so 14. in 15. julija zaprle svoje blagajne. Edino angleško-poljska banka je v teh dveh dneh poslovala.

× Stečaji v Nemčiji. V mesecu juniju so v Nemčiji prijavili 1034 stečaje.

Borzna poročila

dne 17. julija 1931.

Devize

Ljubljana, 17. julija. Amsterdam 2275:55 do 2282:39, Bruselj 786:85—789:21, Curih 1096:65 do 1099:95, Dunaj 792:87—795:27, London 273:94 do 274:76, Newyork 5636:74—5653:74, Pariz 221:19—221:85, Praga 167:24—167:74, Stockholm 1508:99—1513:50, Trst 294:71—295:61.

Zagreb, 17. jul. Amsterdam 2275:55—2282:39, Dunaj 792:87—795:27, Bruselj 786:85—789:21, London 273:94—274:76, Milan 294:71—295:61, Newyork kabel 5647:74—5664:74, Newyork ček 5636:74—5653:74, Pariz 221:19—221:85, Praga 167:24—167:74, Curih 1096:65—1099:95.

Beograd, 17. julija. Amsterdam 2275:55 do 2280:39, Bruselj 786:85—789:21, Bukarešta 33:55 do 33:65, Dunaj 792:87—795:27, London 273:94 do 274:76, Milan 294:71—295:61, Newyork 5636:74—5653:74, Pariz 221:19—221:85, Praga 167:24—167:74, Stockholm 1509:99—1513:53, Zürich 1096:65—1099:95, Varšava 632:21—634:11.

Dunaj, 17. julija. Amsterdam 287, Atene 9:2075, Beograd 12:56, Bruselj 99:10, Bukarešta 4:2175, London 34:52, Madrid 68, Milan 37:19, Newyork 711:20, Pariz 28:05, Praga 21:0663, Sofija 5:1375, Stockholm 190:30, Kopenhagen 189:90, Varšava 79:58, Zürich 138:30.

Curih, 17. julija. Beograd 9:095, Pariz 20:19, London 24:98, Newyork 514:75, Bruselj 71:675, Milan 26:87, Madrid 48, Amsterdam 207:60, Dunaj 72:30, Stockholm 137:65, Oslo 137:55, Kopenhagen 137:50, Sofija 3:73, Praga 15:25, Varšava 57:70, Atene 6:66, Carigrad 2:44, Bukarešta 3:06, Helsingfors 12:91.

Vrednostni papirji

Ljubljana, 17. julija. 8% Bler 90, 7% Bler 80, Celjska pos. 150, Ljublj. kred. 120, Prva hrv. šted. 950, Kred. zav. 195, Veveče 120, Stavbna družba 40, Kid 313, Ruše 145.

Zagreb, 17. julija. Državni papirji: 7% inv. pos. 84—85, 4% agr. obv. 46—50, 7% Bler 75:50—77, 8% Bler 89—89:50, 7% pos. hip. b. 79—80:50, 6% begl. obv. 58:50—62, vojna škoda agr. 373—378, kasa 373—375, ult. avg. 373—376, ult. dec. 375—376. — Banke: Hrvatska 50 do 60, Prastrediona 957:50—965, Jugosl. union 150—152, Jugo 67—68, Srpska 190—192, Zemaljska 120—122, Ljublj. kred. 120 d., Narodna 6350 d. — Industrija: Sečerana Osijek 215 d., Trboveljska 232:50—240, Slavonija 200 do 205, Veveče 120—122, Narodna šum. 25—30, Guttman 110—113, Danica 65—70, Drava 235 denar, Isis 46 bl., Oceania 190 d., Jadranska plovdba 480—520.

Beograd, 17. julija. 7% inv. pos. 85—86, 4% agr. obv. 46—49, 7% Bler 79—80, 8% Bler 90:50 blago, 6% begl. obv. 61—62, vojna škoda pr. 375—379, ult. nov. 385 d., ult. dec. 390 d., Narodna banka 6500.

Dunaj, 17. julija. Bankverein 14:50, Dunav-

Sava-Adria 13:65, Prioritete 93:45, Trbovlje 29:75, Leykam 2.

Notacije naših državnih papirjev v inozemstvu
London, 17. julija. 7% Blaire 73—74:25.
Newyork, 17. julija. 8% Blaire 87—89, 7% Blaire 70—75, 7% pos. hip. b. 75—75:25.

Žito

Ljubljana, 17. julija. Tendence: čvrsta, brez prometa.

Novi Sad, 17. julija. Vse nespremenjeno. Tendence: nespremenjena. Promet: 42 vagonov pšenice, 17 koruze, 7 moke, 1 otrobov, 1 ovas in 1 vagon ječmena.

Sombor, 17. julija. Pšenica: nova sremska 79 kg 2% 169—171, nova slavonska 79 kg 2% 167:50—170. Koruza: bačka 102:50—105, bačka julij 104—106, bačka, ladja Donava-šlep 103 do 105. Moka: bačka št. 2. 245—265. Oves: bački, sremski, slavonski, nov 150—155. Ječmen: bački, novi kasa duplikat 104—106, sremski, novi duplikat 106—108. Otrobi: bački, prompt. 112:50—117:50. Tendence: prijazna, promet: 112:5 vagona.

Les

Ljubljana, 17. julija. Tendence: mlačna, promet: 1 vagon desk.

Radio

Ljubljana, sobota, 18. julija. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Časovna napoved, plošče, vremenska napoved, sport. 13.30 Borzne vesti. 18.30 Salonski kvintet. 19.30 G. prof. N. Kuret: Nove smerice Ljudskega odra. 20.00 G. dr. Čampa: Časnik in časnikarstvo. 20.30 Delavska godba »Zarja«. 21.00 Prenos iz Bleda. 22.00 Salonski kvintet. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, nedelja, 19. julija. 9.00 Kmetko predavanje: O kmetiki izobrazbi (gosp. Jože Krošl). 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10.30 Versko predavanje: G. p. Angelik Tominec: Rem novarum. 11.00 Salonski kvintet. 12.00 Časovna napoved, dnevne vesti. 12.15 Plošče. 13.00 Vremenska napoved. 16.30 Kratz & Neal: Veleturni II. del (Ljudski oder). 17.45 Prenos nogometne tekme za drž. prvenstvo Marja-Hajduk. 20.00 Čitro solo, igra g. Emil Mezgilites. 20.45 Na hromatično harmoniko igra g. Albert Fonda. 21.15 Vok. sol. koncert ge. Pavle Lovšev. 22.15 Salonski kvintet. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Zagreb, sobota, 18. julija. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 20.30 Operetni in kaba-retni večer. 21.50 Novice in vreme. 22.00 Kon-cert (dalje).

Zagreb, nedelja, 19. julija. 11.30 Koncert orkestra. 12.30 Kuhinja. 16.00 Sportni prenos. 18.00 Komorna glasba. 20.15 Poročila. 20.30 Cit-re (Iv. Skalar). 21.00 Valček večer. 22.00 No-vice in vreme. 22.10 Koncert (dalje).

Beograd, sobota, 18. julija. 11.30 Plošče. 12.35 Radio orkester. 13.30 Novice. 19.00 Plošče. 19.40 Ciganska glasba. 20.20 Violinski koncert. 21.00 Plošče. 21.15 Komedije. 21.35 Novice. 22.15 Ve-černi koncert Radio ork. 23.15 Večerna glasba.

Beograd, nedelja, 19. julija. 9.00 Prenos iz Saborne cerkve. 10.30 Poljedstvo. 11.00 Plošče. 11.30 Ciganska glasba. 12.30 Radio orkester. 13.30 Novice. 16.00 Koncert. 16.30 Narodne pe-smi. 17.00 Zdravstvo. 17.30 Plošče. 18.00 Pre-davanje. 20.00 Vokalni koncert. 20.30 Plošče. 20.45 Vokalni koncert. 21.15 Novice. 21.35 Plošče. 22.20 Ciganska glasba.

Praga, sobota, 18. julija. 11.30 Plošče. 12.30 Bratislava. 14.00 Plošče. 14.30 Brno. 17.10 Plošče. 18.25 Fotografska umetnost. 19.05 Poljudna glasba. 19.35 Plošče. 20.05 »Skričen zakon«, ko-medija. 21.0 Orkestralni koncert. 22.20 Brno.

Praga, nedelja, 19. julija. 7.00 Orkestralni koncert. 8.30 Plošče. 9.00 Bratislava. 10.00 Plošče. 10.30 Bratislava. 11.00 Promenadni kon-cert vojaške godbe. 12.05 Bratislava. 16.00 Bra-tislava. 19.00 Koncert mandolin in kitar. 19.45 Bratislava. 22.15 Češki orkester.

Preklic.

Podpisana Marija Bogovič, gostilničarka v Brežicah, sem pisala anonimno karto g. okr. glav. Franju Maršiču zelo žaljive vsebine, zakaj je imel g. glav. povod, da me toži. Ker sem v dopisnici lagala in obrekovala njega ter njegovo družino, obžalujem to svoje grdo dejanje in se zahvaljujem g. glavarju, da je odstopil od tožbe.

V Brežicah, dne 13. julija 1931.

Marija Bogovič.

Makulturni papir

se poceni prodaja

Na razpolago večja količina

Naslov pove uprava Jugoslovana

Za slaščičarje

Najfinejša nougat masa in modelir-marcipan

kg a Din 60— nudi tvrdka

Fr. Dolinar, Ljubljana - Poljanska cesta 19

Malinovec

pristen domači izdelek po ceni Din 18.— za kg dobav-lja v vsaki množini tvrdka

Julij Zupan

Ljubljana, Sv. Petra c. 35.

Morski vrag

eden najlepših romanov svetovno znanega ameriškega pisatelja Jacka Londona, se dobi za nizko ceno Din 20.—, vezan izvod Din 30.—. Naroča se pri upravi »Jugo-slovana«, Ljubljana, Gradišče št. 4.

Vrtne zaklopne stole
prodaja pisarna Tribuš na Glincah — tel. 2605

Fotomeyer

Maribor, Gosposka ul. 39. Vse foto-potrebščine kakor aparati se dajejo na obroke. Izdelava amaterskih slik v 4 urah. 984

Knevinja Zurova

prekrasni ljubavni ro-man. Cena Din 30.—, v platnu vezan 35.—. Naroča se pri upravi »Jugoslovana«, Ljubljana, Gradišče št. 4

Zakon

o uradnikih

(U. Z.) Nujno potreben vsakemu državnemu uradniku, dobite v upravi »Jugoslovana«, Ljubljana, Gradišče št. 4. Knjižica obsega 194 strani, od katerih od-pade 17 na stvarno kazalo. Cena 18 Din. Za poštnino 1 Din v znamkah. Naročite ga še danes, ker je za-loga majhna.

Proda se takoj

zidana hiša z obokano kletjo in obokano kuhinjo z eno stanovanjsko sobo (prostora pa je še za preureditev dveh sob). Poleg je dva orala boljše zemlje (pol njive, pol vinograde z boljšim nasadom) s prostorom za sadno drevje. Pos-estvo — last Jožef Dediček — je na Zbe-lovski gorci št. 21 bli-zu postaje Sp. Laže ob konjiški prog. Kupec naj se zgasi pri go-stilničarju Ivan Mla-karju v Sp. Lažah bli-zu Poljan. 1655

Telefon 2059

Premog suha drva
Pogostnik, Bohoričeva ulica 5

Ajdo

za seme najlepšo sivo in črno pri

Sever & Komp.

Ljubljana 1636

Gospodstvska cesta 5

Foto aparati
foto potrebščine

Kosmetika

Drogerija

Hermes

Ljubljana

Miklošičeva c. št. 30

Pisarniške

prostore

obstoječe iz treh do

štirih prostorov cest-ne ali parterne v cen-trumu mesta išče za-ruovalna družba za

takoj ali najkasneje 1. novembra. Pismene

ponudbe na upravo »Jugoslovana« pod šif-ro »Stalno«. 1660

Karol More

sodavčar

Ljubljana

Korunova ulica 1

Izdelovatelj

»Triglavskega

biserca«

»Oranžade«

Nogavice, roka-

vise, volna in

bombaž

najceneje in v veliki

izbi pri

KARL PRELOG

Ljubljana, Židovska

ulica in Stari trg.

Kultura

Knjiga polemik

Nedavno je izšla zelo borbeno brošura dr. Milivoja M. Milenkovića z naslovom: *Lice i nalije.* V nji se pisatelj ostro zaleta v tri predstavnike srbohrvaške književnosti, v sedanega urednika »Letopisa Matice Srpske«¹ Todora Manojlovića, v književnega arbitra beogradske »Pravde«² Rade Drainca in v znanega, sedaj na Celinju živečega bohema in pesnika Tina Ujevića. Ze sami naslovi treh člankov so karakteristični in glase: »Modernizam u dosluhu sa tradicijom«³ i »doktrinom«, »Čovek bez maske«, »Pedagoška rehabilitacija Tina Ujevića«. Ton g. Milenkovića je zelo oster in spominja na njegovo lankso polemično knjigo: *Novo doba, nova poezija, nova kritika?* Omenim naj, da je Milenković po poklicu zdravnik in živi v Valjevu in da se le amatersko bavi s književnostjo, dasi mu kljub temu aktualnosti v posameznostih ne gre odrekati. Doslej je izdal tudi že dvoje pesniških zbirk, tretjo ima pa v tisku. P. P.

Narodna starina je svoj najnovejši zvezek posvetila zgodovini Zagreba. Ves prvi del revije obsega članek Gjura Szabaa: *Knjiga o starom Zagrebu*, ki obravnava razvoj in življenje hrvatske prestolnice po velikem potresu v letu 1880. Studija je napisana zelo živo in sočno, da jo bo z zanimanjem prečital tudi vsakdo, ki mu zgodovina ni ravno stroka; vrhu tega je med tekstom brez števila slik in fotografijnih posnetkov, ki kažejo Zagreb ob vseh njegovih važnejših zgodovinskih datumih in v vseh njegovih najzanimivejših detaljih. V pregledih je objavljena še mnogo pestrega gradiva. Narodna starina po svojem notranjem bogastvu zasluži, da jo vsak jugoslovanski intelektualce vzame v roke.

Spomenik Mieczkiewiczu v Vilni. Poljaki nameravajo v Vilni postaviti spomenik svojemu največjemu pesniku Adamu Mieczkiewiczu. Pet kiparjev in arhitektov je predložilo osnutke za spomenik in vseh pet osnutkov je bilo nagrajenih s po 5000 zlatih (okrog 30.000 Din). Zlata pa je na koncu izbrala zamisel kiparja Henrika Kuna ter mu poleg primernega honorarja prisodila še 5000 zlatih nagrade.

Lužički Srbi zborujejo. Pred kratkim se je v Chotjebuzu (Kottbus) v Spodnji Lužici na Pruskem vršil občni zbor Spodnju lužičke Matice, ki je v narodnostnem pogledu izkazal precej žalostno stanje in najbolj eksponirane in ogrožene veje slovanstva. Spodnju lužička Matica izdaja svoje glasilo »Serbski Casnik«, ki izhaja že 82. leto. Iz vseh poročil pa je izhajalo, da je val germanizacije čedalje močnejši in nevarnejši, srbski jezik ne uživa nikakih pravic in se javno tolerira samo še v par cerkvah, v katerih so pastori Lužički Srbi. — Precej bolj rožnate izglede je razvijal občni zbor Gorenju lužičke Matice, ki se je približno ob istem času vršil v Budišinu na Saskem. Ta zbor je bil prava kulturna manifestacija slovanstva neupogljivosti in ga je spremljala serija predavanj, ki so pokazala veliko kulturno tvornost in zdravo samozavest malega naroda.

Prvi turški zvočni film. Pred kratkim se je v Carigradu vršila premijera prvega turškega zvočnega filma: *Življenje na ulicah Stambula*. Film je bil napravljen za znatno državno podporo. Med sodelujočimi igralci je največ Egiptanov in Grkov.

Eskimske pesmi. Pred kratkim je v Kopenhagenu v danskem jeziku izšla knjiga »Pesmi iz sneženih bajt«, ki jih je ob svojih znanstvenih obiskih po Grönlandiji med eskimskim prebivalstvom nabral danski raziskovalec dr. Knud Rasmussen. Vse eskimske pesmi so na svojvrsten način narodne: vsak Eskim poje, toda vsak Eskim poje samo pesmi, ki si jih slaga sam. Eden izmed teh narodnih pevcev, ki so prišli v Rasmussenovo zbirko, Orpingalik, podaja tudi svoje razumevanje postanka in smisla pesmi, ki na preprost način globokomunno zadene bistvo stvari: »Pesmi so misli, ki jih ljudje izpovedujejo, kadar se zaradi kakšnega velikega ganotja ne morejo več zadovoljiti s prostim, navadnim govorom. Človeku je takoj kakor bi se v njem nekaj čudno gibalo in zibalo, kakor gmote zimskega ledu, ki so se odtrgale od ledenega gore in plavajo zdaj v vrtincu, gnane od morskega toka. Tako se po neki neznani sili pomikajo misli v človeku in človek čuti v sebi radost in veselje, čuti bojazan in strah, žalost in tugo. Misli lahko navale na človeka kakor tok deroče reke in v njem se oglašajo vsi možni občutki, srce pa mu začne bolj naglo in močneje biti. Obenem pa nekaj, kar je kakor tista tišina, kadar se nevihta poleže, vzdržuje človekovo razpoloženje. In takrat se dogaja, da mi, ki zmirom mislimo, da smo majhni in neznan, nenadoma začutimo, da smo še mnogo manjši in neznatnejši. In takrat se bojimo rabiti navadne besede, bojimo se govoriti. Včasih pa pride, da nam besede, ki jih ob takšni uri potrebujemo, privro kar same od sebe, pridejo, tu so in mi jih govorimo. — In kadar tako besede, ki jih potrebujemo, privro same od sebe, kakor da jih žene neka neznana sila, in mi jih izgovarjamo — takrat nastane pesem«. — Ta čudovita analiza pesniškega ustvarjanja iz ust preprostega eskimskega lovca je zgorel dokaz, kako je za kulturo, za notranjo vrednost človeka ali naroda čisto drugotnega pomena njegova civilizacijska revščina ali sijaj in kakšna lepota in veličina lahko diha iz dejanja in nehanja tudi najmanjšega naroda, če je le v sebi čist in močan.

Razglasi kraljevske banske uprave

V. No. 597/3. 1986 3—3

Razglas o licitaciji.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje za popravilo in dopolnitev centralne kurjave v zaporih kr. moške kaznilnice v Mariboru

I. javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 4. avgusta 1931. ob enajstih v sobi št. 17 tehničnega oddelka v Ljubljani. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se proti plačilu napravni stroškov dobivajo med uradnimi urami pri tehn. odd., soba št. 28.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsoto odobrenega proračuna, ki znaša 242.771-10 Din. Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji v »Službenih novinah«¹ in na razglasni deski tehničnega oddelka.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani, dne 13. julija 1931.

K V-No. 4246/1. 1992 3—2

Razglas o licitaciji.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje za prevzem gradnje IV. grupe obmejnih carinskih oddelkov na teritoriju Dravske banovine

I. javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 5. avgusta 1931. ob enajstih v sobi št. 17 tehničnega oddelka v Ljubljani. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se proti plačilu napravni stroškov dobivajo med uradnimi urami v sobi št. 27.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsoto odobrenega proračuna, ki znaša dinarjev 1.729.879-11.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji v »Službenih novinah«¹ in na razglasni deski tehničnega oddelka.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani, dne 14. julija 1931.

V. No. 415/43. 1985 3—2

Razglas o licitaciji.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje za zgradbo vodovoda na Koroški Beli

I. javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 22. avgusta 1931. ob enajstih v prostorih odseka za hidrotehniko (tehničnega oddelka) v Ljubljani. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se proti plačilu napravni stroškov dobivajo med uradnimi urami pri odseku za hidrotehniko, Stari trg 34/II.)

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsoto odobrenega proračuna, ki znaša 615.360—Din. Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji v »Službenih novinah«¹ in na razglasni deski tehničnega oddelka.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani, dne 10. julija 1931.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

E 8084/30—17. 2003

Dražbeni oklic.

Dne 1. septembra 1931 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 16 o. Zg. Šiška, vl. št. 667.

Cenilna vrednost: 100.000 Din; najmanjši ponudek: 66.668 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ljubljani, dne 9. julija 1931.

Konkurzni razglasi

Sa 12/31—2. 2002

779.

Poravnavni oklic.

Uvedba poravnalnega postopanja o imovini Zupanca Antona, trgovca z lesom v Stari fužini št. 92.

Službene objave

Poravnavni sodnik dr. Štular Josip, sta-rešina okrajnega sodišča v Radovljici.

Poravnavni upravnik dr. Kobler Franc, odvetnik v Radovljici.

Narok za sklepanje poravnave pri okrajnem sodišču v Radovljici dne 26. avgusta 1931 ob desetih.

Rok za oglasitev do 22. avgusta 1931 pri sodišču v Radovljici.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 14. julija 1931.

Sa 10/31—41. 2004

780.

Sklep.

Poravnavna zadeva dolžnika Škerlj Josipa, trgovca s čevlji v Ljubljani, Šolski dvored št. 8.

Prisilna poravnava izven konkurza, sklenjena med dolžnikom Škerlj Josipom, trg. s čevlji v Ljubljani, Šolski dvored št. 8, in njegovimi upniki pri poravnalnem naroku dne 27. junija 1931, vsebine, da plača svojim upnikom 50% poravnalno kvoto njihovih terjatev v 16 enakih mesečnih obrokih, počenši s tretjim mesecem po pravomočnosti poravnave in to s pristopivšo porokinjo in plačnico svojo ženo Škerlj Josipino, trg. ženo v Ljubljani, Šolski dvored št. 8 — se sodno odobri.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 3. julija 1931.

Sa 7/31—56. 2005

781.

Sklep.

Na predlog dolžnika Kemperla Pavla, neprot. trgovca v Kamniku, s tus. sklepom Sa 7/31—2 uvedeno poravnalno postopanje se v smislu § 56 št. 4 zak. o prisilni poravnavi izven konkurza ustavi, ker je dolžnik poravnavni predlog pred poravnalnim narokom umaknil.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 18. junija 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

1995—3—1

Razglas

o prvi pismeni ponudbeni licitaciji za pleskarska dela na državnem mostu čez Dravo v Mariboru.

V smislu odloka kr. banske uprave Dravske banovine v Ljubljani, V. No. 2012/2, z dne 22. maja 1931, razpisuje tehnični razdelek sreskega načelstva v Mariboru levi breg na podstavi čl. 86. do 98. zakona o drž. računovodstvu z dne 6. marca 1910 ter njegovih izprememb odnosno spopolnitev za prevzem in izvršitev pleskarskih del na drž. mostu čez Dravo v Mariboru

I. javno pismeno ofertalno licitacijo na dan 5. avgusta 1931 ob enajstih

v prostorih tehničnega razdelka sreskega načelstva v Mariboru levi breg, soba št. 51. Načrti in proračuni so interesentom na razpolago med uradnimi urami v prostorih tehničnega razdelka sreskega načelstva Maribor levi breg, oziroma je dobiti vse ponudbene pripomočke proti plačilu 20—dinarjev pri tem uradu.

Ponudbe je predložiti v obliki enotnega popusta v procentih na uradno odmerjeni proračunski znesek, ki znaša Din 145.602.

Zapečatene ponudbe, opremljene s kolkom za Din 100—, vsako prilogo s kolkom Din 2—, morajo izročiti ponudniki ali njih pooblaščenca na dan licitacije z označbo »Poudba za pleskarska dela na drž. mostu čez Dravo v Mariboru«¹ od ponudnika N. N. neposredno predsedniku licitacijske komisije med 10. in 11. uro dopoldne. Na poznejše, nepravilno opremljene ali brezjavne ponudbe se ne bo oziralo.

Vsak ponudnik mora v ponudbi izrečno izjaviti, da v celoti pristaja na vse splošne in tehnične pogoje, ter mora položiti kavcijo, katere znaša Din 14.600— odnosno Din 29.200— za tuje državljane.

Kavcija se mora položiti najkasneje na dan licitacije do 10. ure dopoldne pri blagajni davčne uprave v Mariboru v vrednostnih papirjih oziroma garantnih pismih, izdanih po denarnem zavodu v smislu čl. 88. zakona o drž. računovodstvu in registriranih v smislu čl. 24 pravilnika za izvrševanje določil iz oddelka »B pogodbe in nabave«. Kavcijo je mogoče položiti tudi v gotovini pri drž. hipotekarni banki, po-družnici v Ljubljani.

O položeni kavciji prejme ponudnik blagajnično položnico. To položnico, nadalje potrdilo davčnega urada o poravnavi vseh davčnih plačil za tekoče četrtletje, odobritev ministrstva za gradbo, da se sme ponudnik udeleževati javnih licitacij, in potrdilo pristojne zbornice za trgovino, obrt in industrijo o sposobnosti je obenem z vročitvijo ponudbe predložiti odprte pred-

sedniku licitacijske komisije. Pooblaščenca morajo predložiti poleg tega pooblastilo, da smejo zastopati svojo firmo pri licitaciji.

Državna uprava si izrečno pridržuje pravico, oddati razpisano delo, ne oziiraje se na višino ponujene svote, ali tudi vse ponudbe odkloniti brez kake obveznosti.

Vsak ponudnik mora ostati v besedi 30 (trideset) dni po licitaciji.

Sresko načelstvo v Mariboru levi breg, dne 11. julija 1931.

Stev. 6907/II. 1994

Razpis.

Direkcija rudnika Velenje razpisuje za na dan 25. julija 1931 ob enajstih nabavo:

100 m³ plohov in 8000 kg okroglega železa za betoniranje. Pogoji se dobe pri podpisani.

Direkcija drž. rudnika Velenje, dne 15. julija 1931.

K št. 1370/31. 1988—3—3

Razpis zdravniške službe.

Glavna bratovska skladnica v Ljubljani razpisuje na podlagi »Pravilnika za opravljanje zdravniške službe pri bratovskih skladnicah«¹ (Službeni list kraljevske banske uprave Dravske banovine št. 248/40 ex 1930) službo pogodbenega zdravnika pri krajevni bratovski skladnici v Velenju s sedežem v bližnji okolici premogovnika Zabukovca ali Liboje.

V zdravnikov okoliš spadajo občine: Griže, Zalec, Velika Piresica, št. Peter v Savinjski dolini in Petrovče, po katerih biva točasno 337 članov premogovnika Zabukovca s 604 rodbinskimi svojci in 80 člani premogovnika Keramične industrije s 100 rodbinskimi svojci.

Prejemnik zdravnika so pavšalirani z Din 2500— mesečno in trinajstvo plače brez vseh drugih dajatev.

Zdravnik bratovske skladnice mora:

1. biti državljan kraljevine Jugoslavije;
2. govoriti in pisati srbsko-hrvatski-slovenski jezik;
3. biti doktor vsega zdravilstva in imeti diplomu fakultete kraljevine Jugoslavije ali diplomu tuje fakultete, nostrificirano na eni izmed domačih medicinskih fakultet, ali je že dosegel to pravico;
4. med temi zdravniki se sprejme v prvi vrsti zdravnik z dokazanimi sposobnostmi za malo in srednjo kirurgijo, kakor tudi za porode z ginekologijo;
5. odslužiti po zakonu predpisani bolnični staž, imeti pravico privatne prakse in biti vpisan v imenik zdravniške zbornice;
6. biti telesno in duševno zdrav;
7. imeti uravnano vojno obvezo in pri sprejemu v službo ne sme biti starejši od 45 let.
8. imeti pravico do ekspedicije zdravil s predpisano lekarniško prakso.

Natančnejše informacije se dobe pri krajevni bratovski skladnici v Velenju. Nastop službe je 1. oktobra 1931.

Lastnoročno pisane ponudbe sprejema krajevna bratovska skladnica v Velenju do 30. avgusta 1931.

Glavna bratovska skladnica v Ljubljani, dne 13. julija 1931.

VII/2 št. 12.512—1931—8. 2006

Objava.

Mnogokratnik davščine od prirastka na vrednosti nepremičnin v okolišu mestne občine za mesec maj in junij 1931.

Komisija za določitev mnogokratnikov davščine od prirastka na vrednosti nepremičnin je v smislu § 5 naredbe pokrajinskega namestnika za Slovenijo z dne 21. oktobra 1922, Uradni list št. 365/113, določila mnogokratnik az mesec maj na 9-13 in za mesec junij na -9-12, leto 1931, za vrednosti in zneske, izražene v dinarski veljavi.

Mestno načelstvo v Ljubljani, dne 14. julija 1931.

Razne objave

1993—3—2

Poziv upnikom.

Zadruga državnih uslužbencev za nabavo stanovanj v Ptuj, r. z. z. o. z., se je po sklepu občnega zbora z dne 18. februarja 1931 razdružila ter prešla v likvidacijo.

Upniki se pozivajo, da prijavijo svoje terjatve v teku 6 mesecev pri podpisani zadrugi.

Zadruga državnih uslužbencev za nabavo stanovanj v Ptuj, r. z. z. o. z., se je po sklepu občnega zbora z dne 18. februarja 1931 razdružila ter prešla v likvidacijo.

Ptuj, dne 14. julija 1931.

2007

Razid društva.

Društvo sodno-pisarniških uradnikov in oficijantov za Dravsko banovino v Ljubljani se je dne 28. junija 1931 razšlo.

Markičeva, s. r., bivaša tajnica, Juh, s. r., bivaši predsednik.

Za počitnice

berite

»V oklopnjaku okoli sveta«. Petro in zabavno čtivo. V dveh delih; vsaki del po Din 20—, vezan Din 26—. Narocje se pri upravi »Jugoslovana«, Ljubljana, Gradišče št. 4.

P. Ripson:

17

Marsove skrivnosti

(Roman.)

Malo je manjkalo, da Robert ni zakričal, kajti dva koraka od sebe je videl v ogledalu naravoslovca Pinta v njegovi majhni delavnici, ko je ravno razteševal majhno ptico. Opazoval je njegovo delo in slišal, kako se je pogovarjal s samim seboj, kot je vedno imel navado. Tedaj je prišla gospa Pint po svojega sina ter ga kregala, da še ni šel spat. Pint je ubogal in odšel. Slika v zrcalu se je spremenila: kazala je Pintovo spalno sobo. Pint se je slekel, legel je v posteljo ter čez nekaj minut zaspal. Tedaj pa je Trinavat položil svojo roko na Robertovo čelo in ta je pod vplivom volje, kateri se ni mogel vstavljati, znašel v sobi svojega prijatelja Pinta, kjer je poznal se potankosti. V podzavesti je, pokoren močnejši volji, šel v delavnico, vzel nalivno pero, napisal nekaj vrstic na komadič papirja in položil to pismo na nočno omarico.

Znova je začutil brahmanovo roko na svojem čelu in spet se je znašel pred ogledalom, ki je samo še odbijalo slabo luč sveč in kazalo stebrovje kripté. Robert je hotel spregovoriti, toda Trinavat mu je dal znak, naj molči in je znova vrgel blagodišeča zrna v trinožnike. Ogledalo se je stemnilo kot poprej in čez nekaj časa je Robert v svoje največje začudenje opazil v njem ljubki in mili obraz Alberte Jerkiss. Zalostno je sedela poleg

svojega klavirja in gledala Robertovo fotografijo, ki je visela na zidu.

6. poglavje. Čarovnije.

Robert pa ni samo študiral svojih znanstvenih stvari, temveč je tudi pridno proučeval fakirske skrivnosti. Najlažje njihovih čarovnij se je bil že naučil. Večkrat je prisostvoval njih produkcijam, ki so bile v istini čudovite. Videl je, kako so fakirji prižigali in vgaševali baklje, napravili, da so rastline pred prisotnimi naglo in vidno rastle in cvetele, da so grozdi dozoreli, in vse to samo z energijo njih volje. Videl je, kako so fakirji magnetizirali kače, da so bile trde kot les, med tem ko so drugi samim sebi zadali strašne rane, ki so jih spet trenutno ozdravili, ne da bi zapustili najmanjše brazgotine.

Vse te stvari so Evropejcem, ki so potovali po Indiji, znane in so tudi opisane v mnogih potopisih. Ena čarovnij pa, ki je Roberta najbolj zanimala in ki je potrjena od raznih evropskih znanstvenikov, je fenomen dviganja v zrak. V prisotnosti Trinavata in Roberta je eden fakirjev, po imenu Bichara, zahteval palico, se nanjo z levico močno naslonil, prekrizal noge ter se polagoma dvignil v zrak, približno pol metra visoko, podprt samo od palice. Nato je palico spustil, se dvignil brez vsake podpore še pol metra višje ter tako plaval v zraku kakih deset minut. Nato se je polagoma spuščal navzdol, dokler ni dosegel preproge, s katere se je bil dvignil.

Isti fakir je, popolnoma nag, izvrševal druge čarov-

nije, za katere bi ga bili silno zavidali evropski čarovniki, ki nastopajo z veliko reklamo po raznih gledališčih in varietetih. Jemal je iz svojih ust velike kamne ter jih metal na kup, ki je bil slednjič tako velik, da so ga morali odpeljati s tovornim vozom. Nato je izvelel iz ust sto metrov dolgo trnjevo, zelo trdo lijano (srobot), katero so nato trije močje ovili okoli parobka in tu se je še videlo, kako ogromna je bila ta lijana. Razen tega je recitiral cele strani iz avtorjev vseh časov in vseh jezikov, katere vsekakor ni mogel poznati. Na njegovo besedo se je pohištvo premikalo v smeri, katero je zapovedal.

Najbolj se je pa čudil Robert klasičnemu poskusu živega pokopa, ki ga je izvršil Bichara. Na določeni dan in v prisotnosti angleških častnikov bližnje garnizije se je prikazal Bichara, ki je bil prečul tri noči v razmišljanju z enim svojih sobratov, samo v kratkih hlačah in turbanu. Pred prisotnimi gosti si je zadelal nos in ušesa z voskom, njegov učenec mu je pa potegnil jezik nazaj, tako da mu je zaprl sapnik in goltanec. Kmalu nato je fakir, ki se je bil vlegel na tla, padel v nekakšno spanjsko omotico in vtaknili so ga v vrečo iz debelega platna, ki so jo zašili. Nato so ga položili v masivno leseno krsto brez vsake odprtine ali luknjice, ter jo zaklenili in zapečatili. Krsto so spustili v betonirano grobnico, ter nametali nanjo zemljo in jo potepali. Zgoraj, v najvišjo plast zemlje so pa vsejali semena, ki zelo naglo kalijo. Okoli tega groba so napravili močno ograjo in pred njo so postavili stražo, ki so jo menjali vsako uro.

Ruska »pjtajidnevka« in »subotniki«

Nemški pisatelj Artur Rundt, ki živi sedaj v Moskvi, pripoveduje v »Prager Tagblatt«-u tako-le:

»V svetem pismu stoji zapisano: šest dni delaj in opravi svoje opravke, sedmi dan pa je sobota Gospodova«. V Moskvi so pa skupno (kolektivno) soboto odpravili in so postavili na njeno mesto dan počitka skoro za vsakega človeka posebej; tako da vedno eni delajo, drugi pa praznujejo.

Torej to je v Rusiji tako: vsak, kdor je zaposlen v kakšni fabriki, trgovini, ali pa pisarni, dela po svoji »pjtajidnevki«; on dela vedno po 4 dni, peti dan pa je »njegov«. »Pjtajidnevka« se ravna po koledarju; po tem natanko lahko določiš, kdaj si prost: 3., 8., 13., 18. itd. Praznovanje pa ni splošno, ampak v vsaki delavnici, trgovini ali pisarni manjka vedno po ena petina ljudi, štiri petine pa delajo.

Za tujca v Moskvi je ta stvar prav čudna. Človek biva v Moskvi dva tedna, tri tedne, a nenadoma čuti, da mu nekaj manjka — zanj, za tujca, namreč ni »pjtajidnevke«, nedelje pa ni — in tako se čuti tujec nenadoma zelo trdnega...

»Pjtajidnevka« je naperjena pred vsem: proti ljubemu Bogu in proti od Boga postavljeni nedelji; na drugi strani pa ima namen, da za drago tujo valuto nakupljeni stroji nikdar ne mirujejo, ampak da se ne prestanjo vrte. Zato mora k stroju vedno kak drugi delavec, če je eden prost, da stroj ne stoji.

»Pjtajidnevko« pa so vpeljali tudi v pisarnah. Tam pa se ni posebej obnesla. V pisarni namreč ni bilo mogoče postaviti na prazen prostor kakšnega drugega človeka — ali pa je nastala zmešnjava. Če je torej imel vodja oddelka prosto, ni mogel podpisovati rešenih aktov in delo je zastalo; če pa je imela svoj dan njegova tajnica, pa zopet gospod vodja ni mogel dajati nobenih informacij. Vse uradnike je bilo zelo težko dobiti na en dan skupaj in če so prišli, je morala ena ali druga skupina žrtvovati svoj prosti dan. Te sitnosti so dovele ljudi do tega, da so sklenili delati po 4 dni skupaj, peti dan pa zopet po svetopisemskem uzoru skupno praznovati.

Tej praksi so se kar na lepem pridružile tudi fabrike in delavci praznujejo svoj prosti dan skupno. Samo če je veliko dela, grede tudi praznovaleci — »subotniki« na delo, toda takrat jih mora spremljati na delo vsaj kakšna godba...

Ljudje, ki imajo smolo

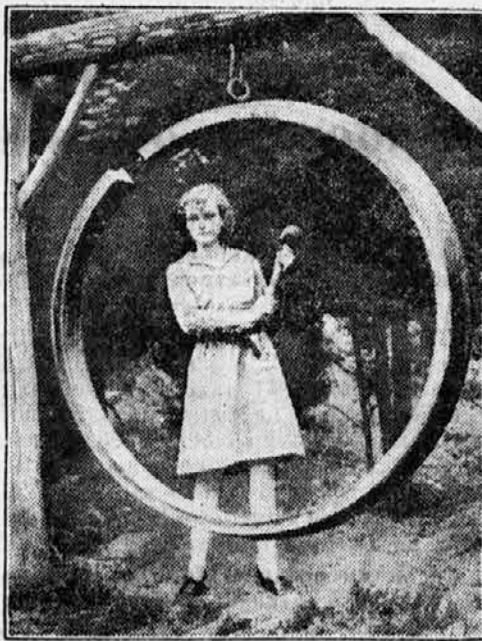
Človeško življenje je čudna zadeva: življenje nam postavlja na pot vse polno ovir in zaprek, ob enem pa skrbi tudi za to, da razne ovire lažje ali težje premagamo. Kar nenadoma pa naletiš pred seboj drobno nit in ob tej niti se izpodtakneš in padeš in konec je vsega.

6. julija t. l. so pokopali v Kölnu moža, ki je moral v svojem življenju prestati mnogo hudega, toda s svojo silno energijo si je znal vedno pomagati iz vsake stiske. To je bil Ivan Scherpers. Ta človek pred 8 leti nikakor ni mogel dobiti doma nobenega dela in zato je odšel v »tujsko legijo«. Tam je postal narednik in predlagali so ga tudi za odlikovanje s častno legijo. Boril se je na vseh koncih in krajih in se je udeleževal prav do konca tudi težkih bojev proti Abd-el-Krimu v Maroku, kjer je bil težko ranjen, a vedno je imel srečo, da je ostal živ. Nekega dne pa se ga je polotilo domotožje; vojaškemu stanu je dal slovo in se je odpeljal domov. Doma pa ni bil še niti štiri ure, ko ga je pičil komar. On se za pik ni niti zmenil — kaj pa naj se zgodi legijonarju, ki je tolikrat gledal smrti v obraz? Toda še tistega dne zvečer se ga je lotila vročina in par ur kasneje je umrl...

Tudi atleta Breitborta je doletela podobna usoda. Ta človek je bil eden najmočnejših ljudi na svetu. Na njegovi glavi so razbijali trdo ka-

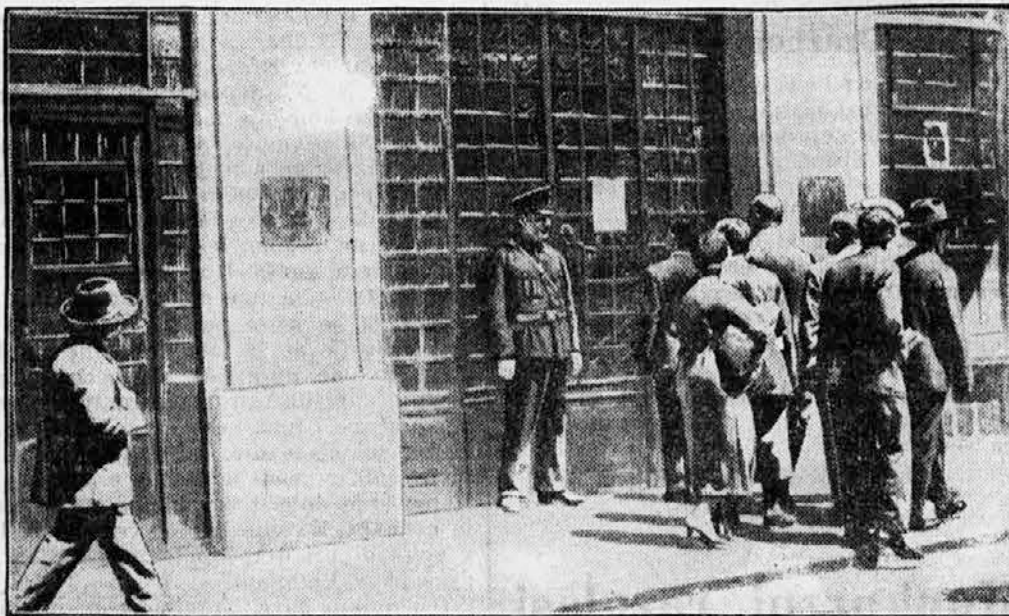
menje za tlak, preko njegovih prs so se vozili težki avtomobili s 6 osebami in z enim samim udarcem svoje roke je zabil žebelj v trdo desko več centimetrov globoko. V Varšavi pa se je opraskal na nogi na navadnem žeblju; rana se je prisadila in na težki operaciji je umrl, potem, ko so mu odrezali nogo.

Skakalec iz padala Gou O' Connor je bil takozvani »double« v filmskem mestu Hollywoodu. »Double« se imenuje igralec, ki prevzame od pravega igralca kakšen zelo nevaren del vloge. Ta mož je skakal z drvečega brzovlaka na avto, z letala v motorni čoln in podobno. S svojim pogumom si je zaslužil ogromno denarja. Ko pa se je nekega dne vlegel doma na divan, je imel brčkone zelo žive sanje; začel se je premetavati po divanu, pa je padel tako nesrečno z divana na tla, da si je zlomil tilnik!

»Gong« ameriških skavtinj

»Gong« je kovinska plošča, ki je obešena na žebelj ali pa na kakšno vejo, da daleč zveni, če ob njo udariš. Z »gongi« so si dajali svoje znake Indijanci; pa tudi v imenitnih evropskih rodbinah poznajo »gong« in kličejo z »gongom« po parkih itd. razkropljene člane rodbine k obedu ali k večerji. Tudi ameriške skavtinje, ki se zbirajo vsako leto na taborjenje v Briarcliffu, se kličejo k obedu z udarci na ogromni »gong«, ki ga vidimo na sliki.

Poslopje »Merkur«-banke na Dunaju

Poročali smo že, da je v Berlinu ob zadnji hudi finančni krizi ustavila svoja izplačila velika »Danat«-banka (Darmstädter-bank in National-banka). S to banko pa je stala v tesni poslovni zvezi »Merkur«-banka na Dunaju, ki je tudi za trenutek ustavila svoja izplačila, na pritisk vlade pa zopet nadaljuje svoje poslovanje, ker se je pokazalo, da Merkur-banka ni pasivna.

Lepe zapeljivke

Ze Buda, ustanovitelj velike verske skupnosti »budistov«, je svaril svoje učence in vernike pred ženskami. Buda je namreč rekel: »Ženske delajo iz resnice laž, laž pa prodajajo za resnico«. Tudi sveto pismo svari pred ženskami in modri kralj Salomon je rekel: »Ne daj, da omešča srce ženski obraz in nikar ne sledi ženskam na njihovo pot, kajti že mnogo ljudi je padlo zaradi žensk v pogubo«. Zgodovina nas pa uči, da nobena svarila niso mogla moških obvarovati vpliva ženskih čarov. Estera je postala soproga perzijskega kralja, potem ko se je šest mesecev lepotečila z oljem mire in z lepodiščinami mazila.

Mlada vdova Judita je s svojo žensko zvižnostjo rešila celo mesto pogina. »Kopala se je in mazila svoje telo z dišavami, počesala lepo svoje lase in se praznično oblekla in se okrasila z zapestnicami in s prstani in z uhani, da premaga moško srce.« In res se njenim zapeljivim čarom vojvoda Holoferne ni mogel ustavljati. To je bila prva lepa zapeljivka, o kateri nam pripoveduje zgodovina. Njo je posnemalo kasneje še dosti drugih žensk in lepa Salome je brez pomisleka zahtevala Janezovo glavo. Potifarjeva žena pa je dala egiptovskega Jožefa zapreti v ječo, ko ni dosegla svojega namena.

Ženske so razdale že mnogo kraljestev; s svojim vplivom so dvignile že marsikatero buteo do visoke posvetne časti, mogočne može pa so pehale v prepad. Če bi bila imela n. pr. egiptovska kraljica Kleopatra morebiti le za cink drugačen nos, kdo ve, kako bi se bila sukala svetovna zgodovina...

Kleopatra ni izbirala nobenih sredstev, če je le količak slutila, da bo z njimi dosegla svoj namen. Ko je veliki rimski vojskovodja in državnik Julij Cezar prišel v Egipt s svojo armado, se je Kleopatra zavila v preprogo in je naprosila nekega trgovca, naj jo pelje s preprogami vred pred Cezarja, ki je visoko cenil orientalske preproge. Ko pa je začel Cezar preproge pregledovati, se je odvila Kleopatra iz preprog in nezmagljivo Cezar je omahnil. Kleopatra je z njim lahko počela, kar je hotela; ista usoda je doletela nekaj let pozneje tudi njegovega naslednika Antonija.

Lepa ženska je zmešala celo največjega učenjaka starega veka Aristotela. Ta je bil učitelj Aleksandra Velikega. Nekega dne pa je Aristotel opazil, da z učenjem ne gre kakor bi moralo iti, in je kmalu doznal, da misli mladi princ mnogo bolj na lepo Filis kakor pa na knjige. To je povedal očetu-kralju, ki je hitro napravil red. Filis pa se je znala masčevati. Nekega dne

je odšla na vrt in je nabirala v zelo zapeljivi in pomanjkljivi obleki prav pod učenjakovim oknom rože. Računala je dobro: stari panj se je ves vnel kljub vsej svoji učenosti in je začel lepoteči na vso moč dvoriti. Ta pa je rekla: »Poglekni na kolena, na hrbet si priveži sedlo, jaz se bom vseda v sedlo, ti me pa nosi po štirih po vrtu...« Stari revež se je ponižal in je — ubogal. Nenadoma pa se je pojavila na vrtu kraljica, ki je kar ostrmelala, ko je videla starega učenjaka kobacati po vrtu po vseh štirih z lepim bremenom. Ze naslednjega dne je Aristotel zapustil dvor in odšel v samoto. Tam je zapisal: »Proti ženski zvižnosti ga ni sredstva; samo v samoti je pomoč!«

Dandanes pa je tako, da tudi samota ne pomaga nič več...

Hotel »Kaiserhof« v Berlinu

Za čas nameravanega obiska angleških državljanov v Berlinu je nemška vlada najela v hotelu »Kaiserhof« obširne prostore za stanovanje gostov.

Rekord o požrešnosti

V raznih gostilnah in okrepčevalnicah v severni Evropi imajo gostilničarji navado, da dovolijo svojim gostom proti plačilu stalno določenega zneska, da smejo pojesti od razstavljenih jedil toliko, kolikor morejo. Ta sistem je hotel vpeljati pri sebi tudi neki gostilničar v Montrealu, pa je silno slabo naletel. Kakor hitro je namreč dal razglasiti na lepakih, da sme pri njem za 60 centov vsak jesti, kar in kolikor hoče, se je že oglasil pri njem 250 funtov težak možakar, ki je naročil 8 telečjih reber, pet porcij gnjati, dve porčiji pečenega govejega mesa, pet skled praženega krompirja, dve skledi solate in šest porcij sladoleda. Nazadnje je zahteval še 8 žrnih kav. Ko je vse snedel, je plačal 60 centov, natakarju pa je dal 10 centov in rekel: »Vaša gostilna mi je jako všeč. Odslej bom prihajal k vam vsak dan po dvakrat...«

Za kratek čas

Mož si da lahko narediti na copate še tako visoke peke — copata ostane vedno copata...

Mož je iznašel nakovalo, žena pa kladivo.